časopis gréckokatolíckej cirkvi · 37. ročník · 11. číslo · 24.04.2005 · 15 Sk/Kč

slovo

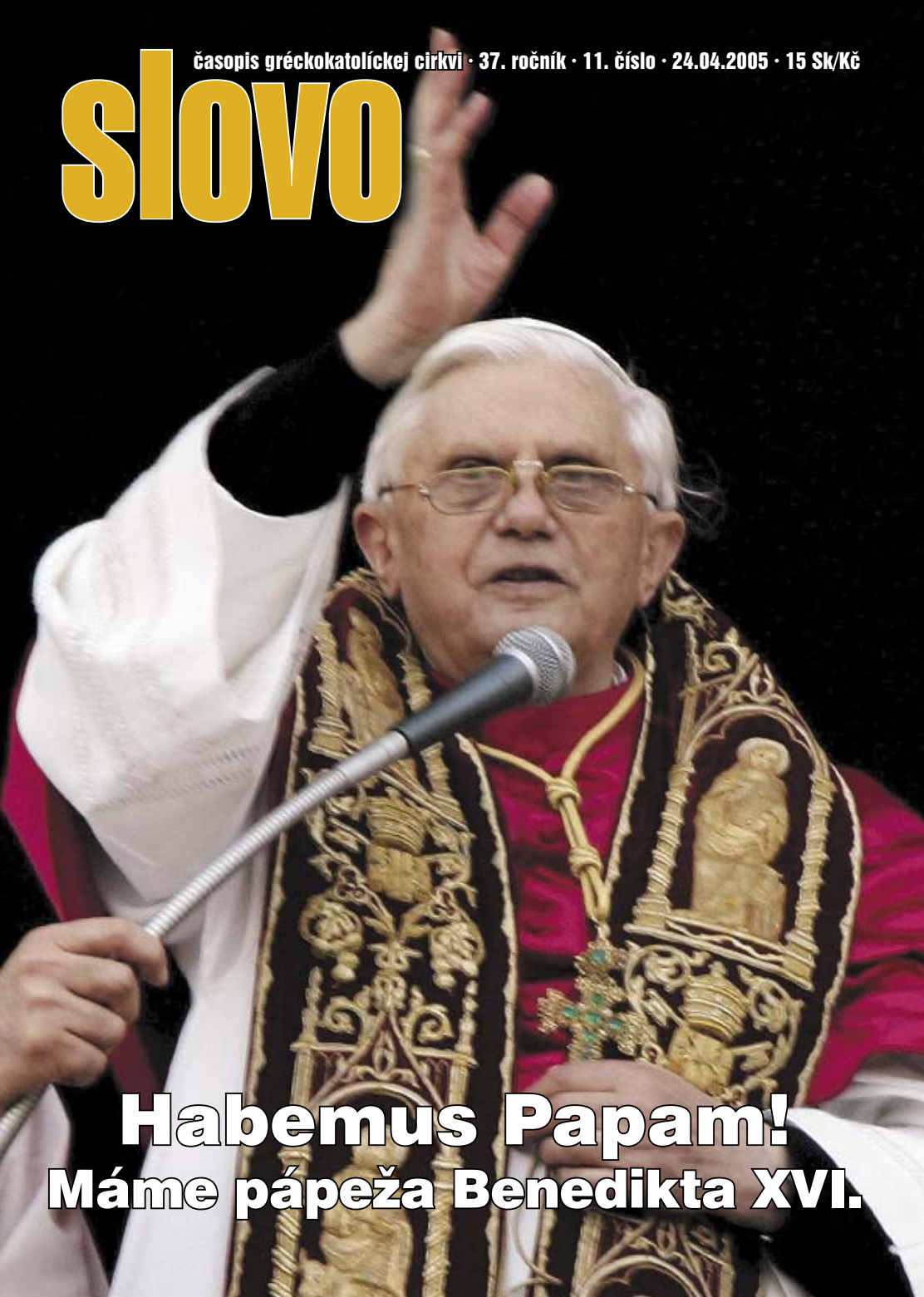

Habemus Papam!
Máme pápeža Benedikta XVI.

Vladimír Skyba
protosynkel
prešovskej eparchie

ÚVODNÍK

„Ty si Peter a na tejto skale postavím svoju Cirkev a pekelné brány ju nepremôžu. Tebe dám kľúče od nebeského kráľovstva: čo zviažeš na zemi, bude zviazané v nebi, a čo rozviažeš na zemi, bude rozviazané v nebi“ (Mt 16, 18-19).

Týmito slovami si Pán osobitným spôsobom vyvolil spomedzi dvanástich Petra vo chvíli, keď mu vydal svedectvo: „Ty si Mesiáš, Syn živého Boha“ (Mt 16, 16). Ešte plní pohnútok a dojatia z rozlúčky s nezabudnuteľným Jánom Pavlom II. sme naplnení veľkou radosťou a vďačnosťou dobrotivému Bohu za dar nového pápeža. Sila Svätého Ducha sa naplno prejavila na mužoch Cirkvi, ktorí spomedzi seba vyvolili toho, ktorého si Pán povolal, aby sa na ňom naplnili slová „Ty si Peter ...“ Peter tohto času.

Cirkev má svoje nezastupiteľné poslanie v tomto svete. Je sviatosťou spásy. Kristovo poverenie „Choďte do celého sveta a hlásajte evanjelium všetkému stvoreniu“ (Mr 16, 15) je neustále pretrvávajúcou výzvou, aby sa radostná zvesť o Božej láske a odpustení dostala do každého ľudského srdca. Dobre vieme, že tomuto ohlasovaniu je zo strany sveta často dávaných veľa prekážok, preto potrebujeme toho, cez ktorého sa viditeľným spôsobom preleje Božia láska a milosť, aby nás s istotou previedol týmto životným údolím tak, ako starozákonný Mojžiš svoj ľud. Boží ľud s nádejou hľadí na svojho pastiera, ako hľadel Izrael na Mojžiša. V ňom vidí svoju istotu a nádej, že sa naplnia prisľúbenia, ktoré dal Boh naším praotcom Abrahámovi a jeho potomstvu naveky.

Prvé slová nového pápeža Benedikta XVI., ktoré povedal krátko po svojom zvolení na balkóne svätopeterskej baziliky pri požehnaní „Urbi et orbi“ – Mestu a svetu: „ Po takom veľkom pápežovi Jánovi Pavlovi II. zvolili ctihodní kardináli mňa, jednoduchého robotníka v Pánovej vinici. Utešuje ma skutočnosť, že Pán je schopný pracovať a konať s nedokonalými nástrojmi, a predovšetkým sa zverujem do vašich modlitieb. V radosti vzkrieseného Pána vykročme na cestu s dôverou v jeho neustálu pomoc. Nech nám Pán pomáha a Mária, jeho najsvätejšia Matka, nech nás sprevádza“ nás ubezpečujú, že Pán si povolal do svojej služby pokorného služobníka. Cirkev dostáva pastiera, ktorý chce byť obrazom svojho Majstra. Pokorný a poslušný, odovzdaný do Otcovej vôle, ktorý dáva život za tých, ktorých mu Otec zveril. Veď, keď sa vrátim k obrazu, ktorý nám ponúka exodus Izraela z Egypta, vidíme, že každé zaváhanie a vzbura viedla Izraelitov do vlastnej záhuby. Iba neochvejná viera Mojžiša znova a znova živená Božím pozvaním dávala nádej i obrátenie pre tých, ktorí v pokore prijali Bohom vyvolenú cestu.

Nuž teda prijmime výzvu Svätého Otca. V radosti vzkrieseného Pána vykročme na cestu s dôverou v jeho neustálu pomoc. Nech nás naplňajú slová žalmu: „Kto pod ochranou Najvyššieho prebýva a v tôni Všemohúceho sa zdržiava, povie Pánovi: ‚Ty si moje útočisko a pevnosť moja, v tebe mám dôveru, Bože môj.‘ Veď on sám ťa vyslobodí z osídel lovcov a zo zhubného moru. Svojimi krídlami ťa

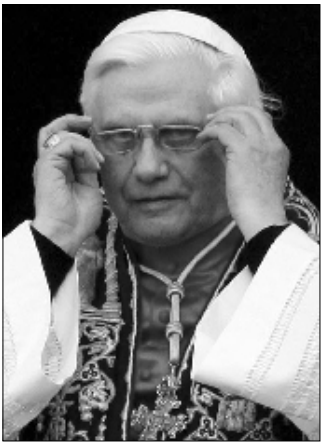

Snímka: www.handesblattt.com

zakloní a uchýliš sa pod jeho perute. Jeho pravda je štítom a pancierom, nebudeš sa báť nočnej hrôzy ani šípu letiaceho vo dne, ani moru, čo sa tmou zakráda, ani nákazy, čo pustoší na poludnie“ (Ž 91, 1-6).

Nech Božia milosť, ktorá si ho povolala, sa bohato prejavuje v celom jeho pontifikáte, ktorý je veľkou nádejou pre tých, ktorí chcú prijať Kristov pokoj a jeho radostnú zvesť.

Chceme v úprimnosti svojho srdca vyjadriť svoju synovskú oddanosť Svätému Otcovi a svojimi modlitbami a obetami sprevádzať jeho pontifikát v neochvejnej viere v ochranu Presvätej Bohorodičky, Matky všetkých kňazov.

Veď vzormi tejto neochvejnej viery a lásky k Svätému Otcovi a Cirkvi sú celé zástupy veriacich, ktorí v čase veľkého prenasledovania našej Cirkvi prinášali nesmierne obety na čele so svojimi pastiermi, nedávno blahorečeným prešovským biskupom Petrom Pavlom Gojdičom, OSBM, a jeho pomocným biskupom ThDr. Vasiľom Hopkom a tiež rehoľným kňazom Metodom Dominikom Trčkom, CSsR, ktorí položili svoje životy za vernosť Svätému Otcovi a jednotu Cirkvi.

Verní tomuto svedectvu, Svätý Otče, vám z celého srdca vyprosujeme Božie požehnanie a ochranu Presvätej Bohorodičky.

Na mnohé a blahé roky. Christos voskrese!

o. Vladimír Skyba

vyberáme z obsahu

Habemus Papam!	3-4
Správy z domova	5-9
Medzi dvoma pápežmi	10-13
Kardináli, ich pôvod a zaujímavosti z dejín	14-15
Prečo práve Benedikt?	16
O kanonizačnom procese Jána Pavla II. rozhodne nový pápež	18
Pozvánky na cirkevné akcie	19-20

slovo
časopis gréckokatolíckej cirkvi

■ Vydáva Gréckokatolícke biskupstvo a Petra, n.o. ■ Cirkevné schválenie: GBU Prešov, č.j. 3317/99. ■ **Šéfredaktor:** ThLic. Juraj Gradoš ■ **Cenzor:** Anton Mojžiš ■ **Redaktor:** ThLic. Peter Laca ■ **Jazyková úprava:** PhDr. Adriana Matoláková, Mgr. Emília Bakajsová ■ **Adresa redakcie:** SLOVO, Hlavná 1, P. O. Box 204, 080 01 Prešov, *tel.:* 051-7562 668, *fax:* 051-7562 667, *e-mail:* slovogrk@greckokat.sk, *web stránka:* http://petra.grkatpo.sk/ ■ **Tlač a distribúcia:** Vydavatelstvo Michala Vaška Prešov ■ **Polročné predplatné:** *Slovensko:* 180 Sk; *Okolité štáty:* 195 Sk + poštovné 435 Sk; (20 €); *Ostatná Európa:* 195 Sk + poštovné 525 Sk (22 €); *Zámorie:* 195 Sk + poštovné 820 Sk (42 $); číslo účtu: 400 180 6151/7500, SWIFT KÓD: CEKO SK BX, var. symbol: 2005 (potrebné oznámiť platbu) ■ *Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu príspevkov. Nevyžiadané rukopisy a fotografie nevraciame. Neoznačené snímky pochádzajú od autora článku.* ■ ISSN 1335-7492

Snímka z titulnej strany: Hlavná snímka: Benedikt XVI. (TASR).

MYŠLIENKY O LITURGII

Eucharistia neznamená ja s Kristom, ale my všetci spolu v Kristovi!

Liturgia nie je niečo, čo kňazi robia pre iných, všetci máme na nej účasť, všetci sme kňazmi (krstom). V Novej zmluve sa jasne rozlišuje „iereus“ (kňaz, kňazstvo) od „presvyterої“ (presbyteri). Je len jeden kňaz a len jedno kňazstvo.

Liturgia je verejným slávením. Kňaz, ktorý si doma číta časoslov, neslávi liturgiu (i keď iste robí správnu a veľmi potrebnú vec).

Liturgia je verejným slávením tajomstva našej záchrany, ktoré sa už naplnilo. Je slávením tajomstva jeho života v nás. Nie je to zápas o víťazstvo, ale ďakovanie za spásu, ktorá sa už naplnila, ktorú sme už prijali.

Liturgia je oslavou Otca skrze Syna v Svätom Duchu, je ďakovaním za dar božského života v nás, aby tento život neustále rástol v tých, ktorí majú účasť na svätých tajomstvách na odpustenie hriechov a naplnenie budúceho kráľovstva.

www.grkat.nfo.sk

Habemus Papam! Máme pápeža Benedikta XVI.

Desaťtisíce pútnikov prišli do Ríma už druhý deň sledovať komín Sixtínskej kaplnky, kde konkláve 115 kardinálov z 52 krajín volilo nástupcu zosnulého Jána Pavla II. Všetci upierali zrak na komín v nádeji, že po pondelkovom zasadaní, ktoré skončilo vypustením čierneho dymu na znak neúspešnej voľby, bude v utorok 19. apríla 2005 z kaplnky vychádzať dym biely.

Dňa 19. apríla 2005 krátko pred 18. hodinou vyšiel z komína Sixtínskej kaplnky biely dym, čo je podľa tradície signálom, že

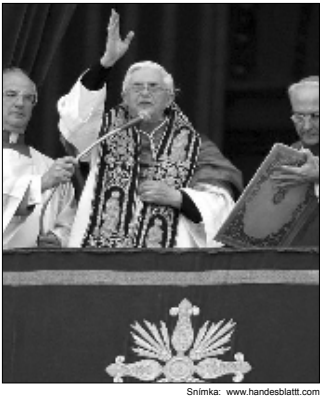

Snímka: www.handesblattt.com

bol zvolený nový pápež. Dav na Námestí sv. Petra v Ríme začal jasať, ale všetci boli naďalej v napätí. Dym sa menil. Všetci skandovali, ale ich duše napĺňala neistota. Zvony boli ticho – to bol neklamný znak toho, že dym bol čierny. Ale prípadný čierny dym sa mal nad Sixtínskou kaplnkou zjaviť až okolo 19. hodiny. Tak to by znamenalo, že skoršie oznámenie voľby je predpokladom jej úspešnosti. Naraz sa rozozvučal zvon a dav jasal. Naraz si však uvedomil, že odbilo 18 hodín.

Skupina Brazílčanov začala prejavovať svoju radosť bezprostredným poskakovaním. „Habemus papam, habemus papam - máme pápeža, máme pápeža," kričal nadšene 26-ročný Brazílčan Daomario Barbalho.

Neistota a napätie na celom svete by sa dali krájať. Všetko vyriešili krátko po 18. hodine zvony Chrámu sv. Petra – pohli sa a svojím zvukom oznámili celému svetu: Habemus papam! Toto konkláve bolo jedným z najkratších za posledných 100 rokov. Pápež Pius XII. v r. 1939 bol zvolený v treťom volebnom kole za dva dni.

V iných častiach Ríma ľudia pri zvuku zvonov spozorneli a začali v húfoch prúdiť smerom k Vatikánu, aby si nenechali ujsť pohľad na nového pápeža, keď sa po prvý raz objaví v okne.

Kňazi a seminaristi bežali v kňazskom ruchu, rádové sestry si vyhrnuli dlhé sukne a svižne sa rozbehli do Vatikánu. Vodiči trúbili klaksónmi, predavači predčasne zatvárali obchody a pridali sa k davu vítať nového pápeža. Polícia sa okamžite pustila do usmerňovania dopravy, no vzhľadom na významnosť situácie a nadšenie tisícok ľudí to malo pramalý účinok. Rím sa stal jasajúcim mestom, ktoré oznamovalo svetu, že má nového pápeža.

Približne o hodinu neskôr čílsky kardinál Jorge Arturo Medina Estévez predstavil na balkóne Baziliky sv. Petra svetu nového pápeža. Oznámil to tradičnou formulou „Annuntio vobis gaudium magnum: habemus papam" (Oznamujem vám veľkú radosť: máme pápeža). Stal sa ním doterajší prefekt Kongregácie pre náuku viery, nemecký kardinál Jozeph Ratzinger (78). Pre svoj pontifikát si zvolil meno Benedikt XVI. Pápež Benedikt XVI. je 265. pápežom v histórii Katolíckej cirkvi.

Prvý príhovor

Davy kričali od radosti a mávali zástavami, keď sa novozvolený pápež Benedikt XVI. po prvý raz objavil na balkóne a v príhovoril sa zhromaždeným veriacim slovami „drahí bratia a sestry". Potom dav na okamih zmĺkol a nový pápež začal svoj prvý príhovor v úlohe najvyššej hlavy rímskokatolíckej cirkvi:

„Drahí bratia a sestry, po takom veľkom pápežovi Jánovi Pavlovi II. zvolili ctihodní kardináli mňa, jednoduchého, pokorného robotníka v Pánovej vinici. Utešuje ma skutočnosť, že Pán je schopný pracovať a konať s nedokonalými nástrojmi, a predovšetkým sa zverujem do vašich modlitieb. V radosti vzkrieseného Pána vykročme na cestu s dôverou v jeho neustálu pomoc. Nech nám Pán pomáha. Mária, jeho najsvätejšia Matka, nech nás sprevádza. Ďakujem."

Na balkóne sa objavil s úsmevom a pokojný, keď zdravil desiatky tisícov ľudí na námestí, ktorí skandovali: Benedikt! Benedikt! Po dlhšej prestávke pápež Benedikt XVI. Udelil svoje apoštolské požehnanie Urbi et orbi a rozlúčil sa s veriacimi. Kto je nový pápež? Mnohí ho začali vnímať až teraz, keď vlastne po smrti Jána Pavla II. viedol ako dekan kardinálskeho kolégia Cirkev. Videli sme ho ako predsedajúceho liturgií pohrebných obradov za Jána Pavla II. Jeho príhovor bol krátky a veľmi jadrný, bol však veľmi obsažný a svet ho prijal veľmi pozitívne.

Azda aj toto ho v médiách postavilo veľmi vysoko v zozname tzv. papabilných, teda možných a zvoliteľných do úradu pápeža. Skorá voľba ukázala napriek prognózam, že kardinálske kolégium sa veľmi skoro zhodlo na osobe nového pápeža. Nesplnili sa prognózy údajných vatikánoznalcov, že Ratzinger ako pápež neprichádza do úvahy pre svoj konzervativizmus a vek (len v sobotu – teda tri pred zvolením dovŕšil sedemdesiat osem rokov).

Kto je nový pápež Benedikt XVI?

Po veľkom pápežovi filozofovi prichádza nový pápež – veľký teológ. Jozeph Ratzinger jeden z najvplyvnejších mužov Cirkvi sa veľmi často vyslovoval k základným otázkam budúcnosti Cirkvi, pápežstva a medzináboženského dialógu. V zjednocujúcej sa Európe jednoznačne vyhlasoval, že Európu nemožno budovať bez Boha. Nevyhýbal sa ani pálčivým otázkam súčasneho sveta ako je antikoncepcia, svätenie žien, celibát, ale rovnako aj otázke sociálnej ako sú dane alebo západný hospodársky system.

Životopis nového pápeža

Narodil sa v Marktlu na Inne v Hornom Bavorsku na Bielu sobotu 16. apríla 1927. Otec Jozef bol žandár v hodnosti komisára, skôr platom chudobný, matka Mária sa venovala výchove troch detí. Otec bol spravodlivý, ale veľmi prísny a zároveň srdečný. Obaja rodičia boli veľmi nábožní. Po nástupe Hitlera k moci jeho život bol veľmi rozmanitý. Nikdy netajil, že ako mladý študent mal problem s Hitlerjugendom. Nakoľko to bola organizácia od roku 1941 povinná, jeho brat musel byť členom tejto organizácie. Jozef Ratzinger sám hovorí, že on mal akési šťastie, že ho od problému ochránil jeho učiteľ, ktorý sám bol síce nacistom, ale poctivý muž, ktorý túto odióznu otázku vyriešil za neho.

Ako 16. ročný mussel narukovať v Mníchove, zanechať seminár v Traunsteine, k protilietadlovej jednotke. Popri službe mal obmedzené vyučovanie na gymnáziu, takže pokračoval v stredoškolských štúdiach. O rok neskôr ho vyslali na rakúsko-maďarské hranice, kde sa podieľal na budovaní protitankových zátarás. Ratzinger v máji 1945 dezertoval z nemeckej armády a vrátil sa do Traunsteinu, kde ho americkí vojaci na niekoľko týždňov zajali. Po prepustení na slobodu sa Ratzinger vrátil do seminára.

Po vojne vstúpil do freisinského seminára. Vtedy študenti sa zoznamovali s náukou morálneho teológa Steinbuchela, Heidegerom a Jaspersom. Bol to veľký duchovný rozmach, ktorý ho strhol. Zaujímal ho teda personalizmus vo filozofii a začal inklinovať k náuke svätého Tomáša Akvínskeho a svätého Augustína. Jeho dizertačná práca sa zaoberala starou Cirkvou, preto ako habilitačnú tému mu dal profesor Sohngen tému stredovekej Cirkvi a v nej špecificky ho zaujal sv. Bonaventúra.

Po štúdiu filozofie a teológie vo Freisingu a Mníchove prijal 29. júna 1951 vo Freisingu kňazskú vysviacku. Potom pracoval ako výpomocný kňaz vo Farnosti sv. Martina v München-Moosach a ako kaplán v München-Bogenhausen vo Farnosti Najsvätejšej Kristovej krvi. Veľmi rýchlo sa stal jedným z najmladších profesorov v Nemecku. Jeho kontakty s Congarom, Barthom, Rahnerom

a Balthasarom ho pozitívne poznačili. V rokoch 1952 až 1954 pôsobil ako docent na Arcibiskupskom kňazskom seminári vo Freisingu a potom ako docent dogmatiky a fundamentálnej teológie na Filozoficko-teologickej vysokej škole vo Freisingu.

V r. 1957 sa habilitoval na Mníchovskej univerzite prácou o sv. Bonaventúrovi v odbore fundamentálnej teológie. V nasledujúcich rokoch pôsobil ako mimoriadny profesor dogmatiky a fundamentálnej teológie na Filozoficko-teologickej vysokej škole vo Freisingu a ako ordinár pre fundamentálnu teológiu na univerzite v Bonne.

Neskôr sa stal poradcom kardinála Fringsa v Kolíne a do toho prichádza čas Jána XXIII. a zvolanie Druhého vatikánskeho koncilu. Kardinál Frings prednáša príhovor, ktorý mu pripravil mladý teológ Ratzinger a vyvolal veľkú pozornosť. Išlo vlastne o reakciu na diskusiu k dokumentu O Božom zjavení. Bol vnímaný ako muž Cirkvi druhej polovice dvadsiateho storočia.

Medzitým však prišiel rozchod s Tübingenom a zvlášť s krídlom okolo Hansa Künga. Preto sa azda niet čo diviť, že neušiel pozornosti milánskeho arcibiskupa kardinála Montíniho, ktorý bol v roku 1963 zvolený za pápeža a prijal meno Pavol VI., hoci je zvláštne, že osobne sa s ním ako pápežom stretol až v roku 1977

V rokoch 1962 až 1965 pôsobil ako oficiálny koncilový teológ (peritus) Druhého vatikánskeho koncilu. Na univerzite v Münsteri sa v r. 1963 stal ordinárom pre dogmatiku a dejiny dogiem. Od roku 1966 vykonával ten istý úrad na univerzite v Tübingene a v rokoch 1969 až 1977 na univerzite v Regensburgu. Tam sa v r. 1976 stal viceprezidentom.

Dňa 25. marca 1977 bol Jozef Ratzinger menovaný za arcibiskupa Mníchovsko-freisinskej arcidiecézy a jeho vysviacka sa konala o tri dni neskôr. Dňa 27. júna 1977 ho pápež Pavol VI. menoval za kardinála. Jeho rýchla nominácia za kardinála – iba tri mesiace po vysvätení za biskupa – bola ďalším veľkým prekvapením. V tom istom roku sa po prvý raz stretol s krakovským kardinálom Karolom Wojtylom na biskupskej synode. Práve Karol Wojtyla už ako pápež Ján Pavol II. ho povolal v roku 1981 za prefekta Kongregácie pre náuku viery a v tomto úrade zotrval až do jeho smrti. Bo aj predsedom Pápežskej biblickej komisie a Medzinárodnej teologickej komisie.

V rokoch 1986 až 1992 viedol Pápežskú komisiu pre zostavenie Katechizmu Katolíckej cirkvi. V konzistóriu 5. apríla 1993 ho pápež Ján Pavol II. povýšil na kardinála biskupa suburbikarskej diecézy Velletri-Segni. Dňa 9. novembra 1998 Svätý Otec Ján Pavol II. potvrdil jeho voľbu za vicedekana kolégia kardinálov a v r. 2002 sa stal dekanom kolégia kardinálov.

Kardinál Jozef Ratzinger dostal mnohé vyznamenania. Bol členom II. sekcie vatikánskeho Štátneho sekretariátu – Vzťahy so štátmi, členom Kongregácie pre východné cirkvi, Kongregácie pre Boží kult a disciplínu sviatostí, Kongregácie pre biskupov, Kongregácie pre evanjelizáciu národov a Kongregácie pre katolícku výchovu. Pôsobil aj v Pápežskej rade pre napomáhanie jednoty kresťanov, v Pápežskej rade pre kultúru, v Pápežskej komisii pre Južnú Ameriku ako aj v Pápežskej komisii Ecclesia Dei. V roku 2000 ho pápež Ján Pavol II. povolal ako čestného člena do Pápežskej akadémie vied.

Bol jedným z dvoch kardinálov v konkláve v tomto roku, ktorých nevymenoval Ján Pavol II., ale ešte Pavol VI.

Novozvolený pápež Benedikt XVI. slávil oficiálnu inauguračnú bohoslužbu v nedeľu 24. apríla o 10.00 h na Námestí sv. Petra za účasti mnohých cirkevných i štátnych predstaviteľov.

Ratzinger je v poradí ôsmym nemeckým pápežom

Nemecký kardinál Joseph Ratzinger, ktorý sa stal dnes najvyšším predstaviteľom katolíckej cirkvi, je v poradí ôsmym nemeckým pápežom. Naposledy bol pápežom s nemeckým pôvodom pred približne 480 rokmi Hadrián VI. Najviac Nemcov bolo zvolených na pápežský stolec v 11. storočí, v počiatkoch reformácie. Prinášame chronológiu nemeckých pápežov:

Snímka: www.tagesschau.de

Gregor V. (996-999) predtým Brun, syn Otta z Korutánska a pravnuk Otta Veľkého. Pápežom sa stal vo veku 24 rokov a je pochovaný Bazilike svätého Petra v Ríme.

Klement II. (1046-1047) - predtým Suidger zo saského Adelu bol zvolený s podporu Heinricha III. Bol otrávený 9. októbra 1047 a je pochovaný v Dóme v Bambergu, čo je jediný hrob pápeža severne od Álp.

Damasus II. (17. júla - 9. augusta 1048), predtým biskup Poppo (Bruno) z Brixenu, pochádzal z bavorsko-francúzskeho rodu. Jeho pontifikát bol najkratším v dejinách katolíckej cirkvi - len 23 dní. Zomrel v talianskej Palestríne pravdepodobne na maláriu. Jeho hrob je v rímskom chráme sv. Lorenza fuori le Mura.

Leo IX. (1049-1054) - vyhlásený za svätého. Počas jeho pontifikátu došlo k definitívnemu oddeleniu Ríma od Konštantinopolu. Pochádzal z rodiny alsaského grófa von Dagsburg. Pochovaný je v Bazilike svätého Petra v Ríme.

Viktor II. (1055-1057) - pôvodne biskup Gebhardt von Eichstätt a kancelár cisára Heinricha III., syn Hartwicha a Belizi z šľachtickej rodiny von Dollnstein-Hirschberg. Bol posledným nemeckým biskupom, ktorého dosadil cisár na pápežský stolec cisár Heinrich III. Pokračoval v reformách. Pochovaný je v ravennskom chráme svätej Marie Rotonda.

Štefan IX. (2. augusta 1057 - 29. marca 1058), pôvodne Friedrich, syn Gozelosa I., panovníka von Lothringenu. Pokračoval v reformách. Zomrel počas cesty do Florencie, kde je pochovaný v miestnej cirkevnom stánku svätého Reparata.

Hadrián VI. (9. január 1522 - 14. septembra 1523). Pochádzal z holandského Utrechtu, ktorý vtedy patril k svätej Rímskej ríši a mal nemecký pôvod. Pochádzal z chudobnej rodiny. Bol posledným pápežom, ktorý sa pokladal za Nemca a posledným, ktorý bol do zvolenia Poliaka Karol Wojtyla v roku 1978 za pápeža Jána Pavola II. netalianskym pápežom. Jeho asketický spôsob života narážal na odpor Ríma. Pôvodne pochovaný vo Vatikáne, neskôr prenesený do nemeckého chrámu Santa Maria dell'Anima.

Nový pápež - chválený i odsudzovaný strážca vierouky

Kardinál Joseph Ratzinger, človek hlbokej osobnej viery, ktorý potláčal emócie počas kázne na pohrebe Jána Pavla II., si tiež znepriatelil časť rímskokatolíckych veriacich svojim zápalom pri presadzovaní cirkevnej ortodoxie. A týchto otázkach je nový pápež Benedikt XVI. neoblomný.

Keď sa kardináli modlili v pondelok pred konkláve, Ratzinger ich vyzval, aby sa pridržiavali cirkevnej tradície, a varoval pred hrozbami jej opustenia. „Mať jasnú vieru, založenú na učení cirkvi, je dnes často označované ako fundamentalizmus. Zatiaľ čo relativizmus, ktorým sa človek necháva zmietať každým zaviatím učenia, vyzerá ako jediný postoj prijateľný podľa dnešných štandardov," vyhlásil.

Jeho vzťah k predchádzajúcemu pápežovi vystihujú jeho slová, keď s potlačovanými slzami uviedol, že „si môžeme byť istí, že náš milovaný pápež dnes stojí pri okne Otcovom, že nás vidí a žehná".

V životopise Ratzinger píše, že už v 60. rokoch, keď bol mladým asistentom Druhého vatikánskeho koncilu, mal pocit, že sa rozchádza s nemeckými kolegami. Keď sa vracal domov, videl v cirkvi a medzi teológmi znepokojené nálady. „Čoraz viac tu bol dojem, že nič v cirkvi nie je pevné, že všetko sa môže revidovať."

„Ratzinger je všetko len nie chladný človek. Naopak, je plachý, mlčanlivý a svätý kňaz, ku ktorému chodí človek rád na spoveď," zdôraznil taliansky odborník na Vatikán a priateľ Jána Pavla II. Vittorio Messori. Esejista v roku 1985 zverejnil rozhovor s Ratzingerom vo forme knihy s názvom „Správa o viere". „Som za cirkev rád, pretože Ratzinger bude dobre pracovať. Za neho osobne nie som s touto voľbou veľmi spokojný, pretože Ratzinger chcel stráviť posledné roky života v Nemecku a dopísať knihy, na ktorých už niekoľko rokov pracuje," dodal Messori s tým, že „Ratzinger je extrémne dobrý človek, ktorý žije intenzívnou duchovnosťou a verí na moc modlitby".

Spracoval Juraj Gradoš

Prešovská gréckokatolícka katedrála naplnená radosťou mladých

Viac ako 500 mladých ľudí zo všetkých protopresbyterátov Prešovskej gréckokatolíckej eparchie vo veku nad 14 rokov sa na Kvetnú nedeľu popoludní zúčastnilo už tradičného stretnutia mládeže s vladykom Jánom Babjakom, SJ, v Katedrále sv. Jána Krstiteľa v Prešove. Začiatok stretnutia patril modlitbe slávnostného svätého ruženca, ktorý sa spolu s mladými modlil vladyka Ján.

Snímka: M. Žarnayová

Podstatnú časť stretnutia venovali mladí gréckokatolíci práci v skupinách v priestoroch biskupského úradu a bohosloveckej fakulty. Prácu v každej zo štyridsiatich dvoch skupín viedol jeden animátor. Chlapci a dievčatá sa zamýšľali nad posolstvom Svätého Otca Jána Pavla II. na 20. svetový deň mládeže: „Prišli sme sa mu pokloniť“ (Mt 2,2). Hľadali odpovede na otázky: Čím je pre teba Dieťa, ktoré sa narodilo v Betleheme pred 2000 rokmi? Aký je tvoj sviatostný život a vzťah k Eucharistii? S akými falošnými mýtmi zaručujúcimi úspech a moc si sa vo svojom živote stretol? Ako ísť novou cestou? Ako byť živou, svätou, Bohu milou obetou? Ako sa nepripodobňovať tomuto svetu, ale premeniť svoje zmýšľanie?

Snímka: M. Žarnayová

Veríš tomu, že Ježiš chce pre teba to pravé šťastie? Zavŕšením práce v skupinách bolo slovo prešovského eparchu mladým, v ktorom potvrdil to, o čom uvažovali v skupinách. Interpretoval cez svoje skúsenosti platnosť toho, že jedine Ježiš Kristus je ten, ku komu sa oplatí prichádzať a klaňať sa mu. Tak, ako kedysi mudrci v Betleheme, my teraz v Eucharistii.

V závere stretnutia otec biskup odovzdal certifikáty 16 novým animátorom, ktorí úspešne ukončili dvojročnú Eparchiálnu animátorskú školu, aby pomáhali kňazom v práci s deťmi a mládežou vo farnostiach.

Stretnutie bolo ukončené Eucharistickou pobožnosťou, požehnaním s Najsvätejšou Sviatosťou a hymnou 20. svetového dňa mládeže, ktorý sa tohto roku uskutoční v Kolíne nad Rýnom, kam vladyka všetkých mladých srdečne pozval.

Ľubomír Petrík/ISPB

Sviatok kňazstva v košickej katedrále

Na Veľký štvrtok dopoludnia sa stretli kňazi Košického apoštolského exarchátu, aby spolu s vladykom Milanom Chauturom oslávili deň

ustanovenia kňazstva a Eucharistie. Už jedinečný liturgický sprievod prítomnej stovky kňazov, boholovcov a asistencie do katedrály predznamenal, že ide osobitne o kňazskú slávnosť a vyjadrenie jednoty celého exarchátneho presbytéria (kňazstva). Archijerejskú sv. liturgiu spevom sprevádzal Katedrálny zbor sv. Cyrila a Metoda. V príležitostnej kázni vladyka Milan upriamil pozornosť na myšlienku Jána Pavla II. z tohoročného listu všetkým kňazom: konsekračná formula musí byť formulou života pre každého kňaza. To znamená, že kňaz vtedy dobre prináša novozákonnú obetu, keď sám je obetou prinášanou na oltári vlastného života. „Voči takémuto kňazskému svedectvu protiargumentu zo strany sveta niet“, uviedol vladyka Milan a vyzdvihol osobné svedectvo Jána Pavla II., ktorý síce telom nevládny, je stále činný pre dobro celého ľudstva.

Súčasťou veľkoštvrtkovej liturgie je posvätenie myra – matérie potrebnej na vysluhovanie sviatosti myropomazania. Ide o zvláštny voňavý olej, ktorý sa pre naše eparchie vyrobil v susednom Maďarsku. Úkon posvätenia myra prináleží len biskupovi a vladyka Milan ho vykonal pred prositeľnou ekténiou.

Dojímavým záverom slávnostnej liturgie bolo umývanie nôh dvanástim vybraným kňazom počas spievania evanjelia, čo je liturgické sprítomnenie Ježišovho gesta lásky a pokory počas poslednej večere. Biskup sa skloní k zemi a symbolicky leje vodu na nohu vyvoleného kňaza, utiera ju a uctieva bozkom. Kňaz pritom bozká biskupovi mitru a tým ďakuje za jeho lásku. Tento úkon pomáha veriacim vžiť sa do atmosféry, v ktorej Kristus ustanovil Eucharistiu i sviatostné kňazstvo. Pre tohoročné umývanie nôh boli vybraní kňazi Spišskonovoveského dekanátu.

Veľa duchovných síl kňazom a duchovné prežitie paschálneho tajomstva všetkým prítomným poprial do nastávajúcich sviatočných dní vladyka Milan.

Michal Hospodár/GKAE

SPRÁVY Z DOMOVA

ŠTEFANOVCE: „V mene Otca i Syna i Svätého Ducha. Amen.“ Je to modlitba, ktorú denne veľakrát opakujeme a nad ktorou sa možno málo zamýšľame. A práve táto modlitba bola ústrednou témou duchovnej obnovy v našej farnosti Štefanovce, ktorú viedol o. Matúš Čekan, postulant v kláštore otcov redemptoristov v Stropkove.

Táto obnova trvala od piatka 11.3. do nedele13.3.2005. Začali sme ju svätou liturgiou, v rámci ktorej bola prvá prednáška o Bohu Otcovi. Otec Matúš, okrem iného, povedal: „Otec je ten, kto dáva život. Odovzdal život, lebo je láska. Stvoril nás, aby sme boli milovaní a aby sme milovali. Dal nám život, lebo s každým má svoj plán. My máme dávať život ostatným. Ako? Pozerať na druhých očami lásky, pretože tak sa na nás pozerá Boh.“ Po svätej liturgii nasledovala krížová cesta s rozjímaniami pri jednotlivých zastaveniach.

V sobotu ráno sme sa v chráme modlili Akatist k Presvätej Bohorodičke, keďže táto sobota bola akatistová. Teda, s Máriou sme začali druhý deň tejto duchovnej obnovy, a potom sme spolu s o. Matúšom vyslúžili sviatosť pomazania chorých pre tých, ktorí túto sviatosť potrebovali a chceli prijať. Poobede sa naše farské spoločenstvo zišlo pri slávení svätej liturgie, pri ktorej o. Matúš hovoril na kázni o Synovi. Povedal: „Ježiš Kristus nás učí, čo to znamená byť synom a ako sa synovstvo žije. Ježiš hľadal vôľu Otca. V prvom rade potreboval byť pri svojom Otcovi. Ak nebudeme mať pred svojimi očami Otca, nikdy sa nestaneme synmi.“ Program

ďalej pokračoval pri vyloženej Najsvätejšej Eucharistii, kde sme Bohu vzdávali chvály, odprosovali sme ho za naše hriechy a tiež sme Ježišovi vyriekli svoje prosby. Sobotnú časť programu sme zakončili eucharistickou pobožnosťou.

V nedeľu, ktorá bola piatou pôstnou, slávil o. Matúš sv. liturgie vo filiálnych chrámoch v Topoľovke a v Tovarnianskej Polianke, aby aj tam ohlásil Božie slovo a sprítomnil Kristovu obetu. Duchovnú obetu sme zakončili vo farskom chráme veľkopôstnou večierňou, po ktorej sme si vypočuli záverečnú prednášku. Tá sa týkala tretej božskej osoby – Svätého Ducha. „Čas Cirkvi je časom Svätého Ducha“, hovoril o. Matúš. „Kým ja nebudem v Bohu vidieť svojho Otca, ktorý ma miluje a ktorého ja môžem milovať, nikdy nezažijem, čo to znamená byť vedený Svätým Duchom. Kristus je cesta a Svätý Duch je sprievodca do domu Otca.“ Verím, že slová, ktoré sme počuli, nám pomôžu ešte viac sa priblížiť k Bohu.

V prvom rade ďakujem spolu s veriacimi Bohu za tieto dni, ktoré nám daroval. Vďaka

tiež patrí o. Matúšovi Čekanovi za to, že prijal pozvanie a že počas týchto troch dní viedol našu farnosť k poznávaniu Boha. Ďakujem tiež veriacim našej farnosti, filiálnych obcí a všetkým, ktorí sa tejto duchovnej obnovy zúčastnili (Slavomír Pálfi).

VRANOV NAD/TOPĽOU: V sobotu dňa 12.3.2005 sa v Mestskom dome kultúry vo Vranove n/T. uskutočnil nultý ročník gospelového festivalu pod názvom „GOSPEL SONG ". Na tomto koncerte vystúpili gospelové skupiny z Vranovského protopresbyteriátu: Dave`s Stone - Davidov, Sanctus – Čemerné, rómska hudobná skupina Bartimej - Hlinné , S2G Band – Hencovce a ako hosť sa predstavila popredná gospelová skupina -Timothy – Prešov.
Organizátorom tohto koncertu bol Mestský dom kultúry vo Vranove n/T. a Gréckokatolícka cirkev Vranovského protopresbyteriátu.
Podľa organizátorov bol tento nultý ročník skutočným Božím požehnaním, čoho dôkazom bola nielen účasť vyše štyristo ľudí, ale aj odozva poslucháčov počas koncertu a hlavne po ňom. Je dôležité, aby tento zápal za Božie meno a jeho chválu, ktorý človek získal, preniesol ďalej do svojho konkrétneho života, na konkrétne miesto, kde žije.
Je potrebné povedať, že festival „GOSPEL SONG" bol len kvapkou Božej lásky vyliatou na ľudí, ktorá bola omnoho hodnotnejšia, než doslova litre otrávenej kultúry sveta. Bol príležitosťou pre mnohých ľudí, ktorí chcú nielen vo viere v Boha rásť, ale ho aj poznať, a tak pochopiť, že aj formou týchto piesní, ktorých cieľom je oslava a úcta Boha, môžu lepšie a účinnejšie prežívať svoju vieru.
Ako to vyjadrili všetci spoločne piesňou „S tebou je lepší jeden, s tebou je lepší krátky čas, než inde tisíc" (Peter Milenký - farár Davidov).

ULIČSKÉ-KRIVÉ: Sviatku Veľkej noci (Pasche) predchádza 40-dňový pôst. Každý z nás prežíva tento milostivý čas inak. Jedni sa viac modlia, ďalší si dávajú predsavzatia robiť dobré skutky, iní sa zriekajú pokrmov, televízie, fajčenia, alkoholu atď.
My, gréckokatolícki veriaci vo farnosti Uličské-Krivé, sme vďaka nebeskému Otcovi a nášmu obetavému duchovnému otcovi Marošovi Prejsovi mohli hlbšie vniknúť a viac pochopiť tajomstvo svätej spovede, ktoré nám priblížil cez katechézy počas liturgií Vopred posvätených darov, ktoré sa u nás slávia už 5 rokov.
Vďaka, o. Maroš, že aj napriek mnohým povinnostiam a našej nevďačnosti sa nám s láskou venujete. Veľa poučného sme na vašich katechézach vypočuli a veríme, že vaše slová padli na úrodnú pôdu a prinesú úrodu. Ešte raz úprimná vďaka a verte, aj keď často náš život tomu nenasvedčuje, sme radi, že ste medzi nami (vďační veriaci z Uličského-Krivého).

TREBIŠOV: Občianske združenie Manželské stretnutia so sídlom v Trenčíne usporiadalo v dňoch 12.-13. marca jarnú obnovu pre 128 manželských párov z celého Slovenska. Podujatie sa uskutočnilo v Gabčíkove a je

Sväté misie v Čičave

Otcovia misionári, redemptoristi,
vy ste povolaní k tomu, aby ste hlásali evanjelium tomuto svetu. Vás si Boh vyvolil, aby ste túto radostnú zvesť hlásali vo farnostiach pri ľudových misiách. Pred dva a pol rokmi nám náš duchovný otec, správca farnosti Miroslav Gavala, oznámil, že začiatkom roka 2005 budú u nás sväté misie. Bolo potrebné nazrieť do svojho vnútra, začať na sebe pracovať a nachádzať hodnoty – vieru, lásku, odpustenie, dobroprajnosť, pochopenie, požehnanie...

Mnohým ľuďom sú tieto hodnoty neznáme, lebo nepatria k „imidžu" dnešného človeka. To bol dôvod, aby do farnosti Čičava s filiálkami Komárany a Merník zavítali otcovia misionári, redemptoristi – o. Atanáz Mandzák a o. Milan Záleha.

Sväté misie, ktoré boli od 5.2. – 13.2.2005, nám pomohli zamýšľať sa nad zmyslom života, prehodnotiť ho a dať si odpovede na fundamentálne otázky: Kto som? Odkiaľ pochádzam? Kam smeruje môj život? Aká bude moja večnosť?

V sobotu 5. februára v našom Chráme sv. Kozmu a Damiána oboch misionárov privítal správca farnosti o. Miroslav Gavala. Odovzdaním epitrachilov, ktoré sú symbolom kňazskej moci, odovzdal farnosť po dobu misií do správy otcom misionárom.

V nedeľu poobede bola panachýda na cintoríne za našich zosnulých, ktorí sú už vo večnosti.

Boh je láska. Toto čarovné slovo a synonymum šťastia. Nesie so sebou aj zodpovednosť, a preto ho treba brať vážne. Prameňom opravdivej lásky je Boh. On ponúka každému z nás život v radosti, v plnosti, v láske, vo svätosti. Ponúka nám večný život – a to nie je málo. Je dôležité uvedomiť si, že láska nie je iba o prijímaní, ale predovšetkým o dávaní.

Hriech. Zarmucuje nás skúsenosť, že človek chce konať zlo. Vieme, že jestvuje, ale nie všetci ho nazývajú pravým menom, teda hriechom. Diabol nikdy neprichádza s tým, aby nás nahováral na čosi zlé. On nás nahovára na egoistické dobro, a v tom sa skrýva zloba každého hriechu. On je príčinou odlúčenia človeka od Boha.

Sviatosť zmierenia. Existuje cesta späť k Bohu cez sviatosť zmierenia. Človek sa veľakrát bojí, často má obavy. Ale je to jediná cesta, ako sa znova vrátiť k Bohu, vo sviatosti zmierenia, vyznaním hriechov. Nesmie byť z donútenia, vtedy nepovedie k obráteniu.

O modlitbe. Nemáme celkom nič, ale keď sa modlíme, máme všetko, lebo Boh prisľúbil, že vypočuje každého, kto ho prosí. Hovorí: „Proste a dostanete." Aj priateľ, keď chce prejaviť svojmu priateľovi náklonnosť, povie mu: „Pros odo mňa, čo len chceš a ja ti to dám." Toto hovorí Pán každému z nás. Rozjímavá modlitba je potrebná všetkým, pretože keď nerozjímame, myslíme len na veci tohto sveta, a zabúdame na dušu.

Natrvalo v nás ostanú dojmy z krížovej cesty po dedine s misijným krížom. Jednotlivé zastavenia boli adresované priamo nám, každý sa v nich našiel. Pri obnove krstných sľubov si každý uvedomil to, čo už raz ako malé dieťa prežil – zrieknutie sa zlého ducha a sľub viery v Pána Ježiša. Zážitkom ostane aj pomazanie chorých na tele aj na duši. Dojímavá bola atmosféra pri obnovovaní manželských sľubov, nimi sme si nanovo sľubovali lásku a vernosť. Veľkým duchovným zážitkom bol Moleben k Presvätej Bohorodičke s poďakovaním a prosbami do ďalšieho života.

Nechcem ostať iba pri krásnych pocitoch a silných zážitkoch. Verím, že každý pocítil blízkosť nebeského Otca. V celej farnosti vládla milá atmosféra. Prežitý milostivý čas nám bude pripomínať posvätený misijný kríž zavesený na stene chrámu. Boh oslovoval a priťahoval k sebe naše deti, mládež, manželky, manželov aj chorých a starých. Nezabudol na nikoho. Za celú farnosť sa chcem poďakovať Bohu, že po 57-mich rokoch sme mohli prežiť tie krásne chvíle. Ďakujem nášmu duchovnému otcovi Miroslavovi Gavalovi za pozvanie otcov misionárov. Aj naši spolubratia rímskokatolíckeho vierovyznania načerpali posilu do ďalšieho života.

Otcovia misionári, nech Pán žehná vašu misijnú prácu, nech vám dá múdrosť pri ohlasovaní evanjelia všade tam, kam vás Svätý Duch povedie.

za veriacich Margita Husárová

Fatimská sobota v Ľutine

„Ak chcete, aby vo vašich rodinách panoval pokoj, modlite sa svätý ruženec. Áno, modlitba svätého ruženca prináša do rodiny pokoj" (Pius X.).

S veľkou radosťou sme sa dozvedeli, že marcová fatimská sobota bude patriť práve Bardejovskému protopresbyterátu. Náš duchovný otec Ivan Bojčuk nás veľmi pekne pozval na túto púť a oznámil, že mládež z našej farnosti bude mať možnosť modliť sa Ruženec svetla. Táto modlitba tvorila úvod do programu fatimskej soboty, čo malo navodiť tú správnu atmosféru pred slávením svätej liturgie. Svätú liturgiu slúžilo 18 kňazov z Bardejovského dekanátu spolu s miestnym farárom ThDr. Petrom Borzom a biskupským vikárom o. Vladimírom Skybom, ktorý predniesol homíliu. V tejto homílii nás nielen napomenul, ale aj povzbudil vo vytrvalosti na ceste k spáse, ktorá príde jedine cez kríž. Ani poriadna zima, ktorá bola v bazilike, nás neodohnala preč, ale viac dala pocítiť Božiu prítomnosť a vytrvalosť v modlitbe. Po sv. liturgii sa slúžil akatist a po ňom bolo požehnanie s najsvätejšou Eucharistiou. Všetko sa ukončilo modlitbou za svätého Otca, ktorý potrebuje našu duchovnú podporu, zvlášť teraz, keď má dosť podlomené zdravie. Veríme, že táto účasť na fatimskej sobote v Lutine bola pre všetkých účastníkov pekným a nezabudnuteľným duchovným zážitkom.

veriaci z Kružlova

Krížová cesta v farnosti Miklušovce

Dňa 13.marca sa vo farnosti Miklušovce konala krížová cesta. Je charakteristická tým, že ju pripravujú mladí veriaci. Každý rok sa uskutočňuje v inej farnosti, začiatok je vždy pri chráme a jednotlivé zastavenia sú po celej obci. Napokon sa kríž umiestni na vyvýšenom mieste nad obcou.

Na začiatku „domáci" duchovný otec J. Popovič privítal všetkých veriacich - z farnosti Radatice s duchovným otcom vdp. Blažejom Tomkom, z gréckokatolíckej farnosti z Ľubovca s duchovným otcom Mgr. Mariánom Sterančákom, z farnosti Sedlice s duchovným otcom ThLic. Jozefom Heskeom, z farnosti Klenov s duchovným otcom Mgr. Ing. Jozefom Selínom, z rímskokatolíckej farnosti Bajerov s duchovným otcom ThDr. Pavlom Čechom. Pozval ich prežiť krížovú cestu v opravdivej modlitbe a v duchu pokánia. Po úvodnej modlitbe nasledovali jednotlivé zastavenia, ktorých ústrednou témou bol Kristus-nádej Európy. Kríž niesli mladí chlapci z farnosti Miklušovce, jednotlivé zastavenia čítali mladí veriaci z každej farnosti. Po skončení pobožnosti predviedli pantomímu o význame Kristovho kríža v živote človeka. Nasledovalo požehnanie kríža, ktorý bude pamiatkou na túto udalosť.

Bolo veľkým povzbudením vidieť, ako veriaci obidvoch katolíckych obradov spolu so svojimi duchovnými otcami vytvárajú veľmi potrebnú jednotu. Na hlbšie prežitie krížovej cesty v našej farnosti sa uskutočnila 3-dňová duchovná obnova. Ústrednou témou bolo pokánie. V piatok 11.3.2005 sv. liturgiu slávil a ohlasoval Božie slovo farár z Klenova o.Mgr. Ing. Jozef Selín, ktorý v homílii poukázal na postoj ženy Samaritánky po stretnutí s Kristom, ako sa mu vyznala zo svojich hriechov. Nasledujúci deň sa vo farnosti uskutočnila sv. spoveď a vo večerných hodinách bola slávená sv. liturgia. Božie slovo ohlasoval rím-kat. farár zo Sedlíc o. ThLic. Jozef

Heske, ktorý poukázal na to, že iba človek viery je schopný konať pokánie. V nedeľu 13.3.2005 bol kazateľom o. ThLic. Pavol Tomko, CSsR, výpomocný duchovný zo Starej Ľubovne, ktorý pozval nás všetkých zastaviť sa v tomto uponáhľanom svete a položiť si otázku, či v mojom živote nie je potrebné niečo zmeniť, či sa nepotrebujem viac venovať svojej rodine a či môj život je v súlade s Božím slovom.

Pevne verím, že táto duchovná obnova nám pomohla k tomu, aby sme lepšie pochopili význam pokánia a veľkosti Kristovej lásky k nám. Krížová cesta bola veľmi pekným zavŕšením našej duchovnej obnovy.

ICLic. Juraj Popovič

Pascha 2005

Christos, jeho meno znamená pomazaný. Kristus bol pomazaný milosťou od Otca, lebo sa rozhodol zomrieť za nás, aby sme sa my, nový Boží ľud, mohli znova vrátiť do strateného raja. Skrze jedného dokonale poslušného sme boli všetci zachránení. A práve o tom je slávenie Paschy.

Slávenie tohtoročnej Paschy som aj ja sama prežila netradične. Začalo sa to tým, že v lete 2004 sa konala Oáza nového života 2. stupňa na Poráči. V oázovej formácii sa po tejto oáze spoločne prežíva najbližšia Veľká noc a má názov Veľké trojdnie. V programe Oáza nového života 2. stupňa sa prežíva Exodus Starého Zákona a počas Veľkej noci prežívame náš osobný exodus, východ z otroctiev, hriechu. Kristus vstupuje do predpeklia a skrze svoj kríž a dobrovoľné utrpenie nás vyvádza von. Veľké trojdnie sa uskutočnilo vo farnosti Stará Ľubovňa v chráme otcov redemptoristov. Otec Kamil Dráb prijal skupinu 60 ľudí, ktorá sa v tomto čase maplno pripojila k farskému spoločenstvu. Každý deň bol pre nás veľkou milosťou. Zvlášť bdenie od 22. hodiny Veľkého štvrtka do 15. hodiny Veľkého piatka. Bdenie bolo rozdelené na dve časti: spoločná chvála za ustanovenie Eucharistie a stretnutia v malých skupinkách. Katechézy nás uviedli do slávenia jednotlivých obradov, do ich významu a symbolov. Na Veľkú sobotu sme znova prežili svoj osobný krst, pretože v chráme bolo trom katechumenom udelená táto sviatosť, a tak sme sa aj my nanovo zriekli hriechu a sľúbili vernosť Kristovi. V programe tohto dňa boli dve pobožnosti vyplývajúce zo sviatosti krstu, zrieknutie sa hriechu a návrat ku Kristovi a zjednotenie s Kristom skrze sviatosť krstu. Tieto pobožnosti slávili o. Peter Komanický a o. Mikuláš Tressa, CSsR. Katechézu o obradoch vzkriesenia a vysvetlenie významu ikony vzkriesenia ohlásil o. Kamil Dráb, CSsR.

Veľkonočný košík pre 60 osôb mal neobvyklé rozmery. Kto boli títo ľudia, o ktorých rozprávam? Bolo to 20 mladých ľudí zo spoločenstiev v Bratislave, Prešove, Stropkove a Starej Ľubovni. Taktiež tu bolo 10 manželských párov s deťmi.

Toto Veľké trojdnie ešte viac spojilo naše gréckokatolícke oázové spoločenstvo a prehĺbilo naše vzťahy. Prežili sme slová apoštola Pavla, ktorý o prvých kresťanoch povedal, že mali jedno srdce a jednu dušu. Veľké trojdnie sme zakončili v Nedeľu Paschy večerňou a každý sa znova vrátil tam, kde nateraz orie svoju brázdu.

Za všetkých snáď len jedno malé svedectvo od päťročného Jakubka. Rodiny zo Starej Ľubovne totiž prijali rodiny zo Stropkova a veľmi pekne sa o nich starali. Už len to, že počas týchto najväčších sviatkov otvorili svoje domy druhej rodine, je jasným svedectvom. A ako to zhodnotil Jakubko, citujem jeho otca: „...neviem, čo si mám myslieť, keď mi môj syn povedal: ‚Ocko, ja už chcem byť Opina.'"

Voskrese – naozaj vstal z mŕtvych. A my sme svedkami toho, že Kristovo vzkriesenie sa opakuje aj 2000 rokov v našich srdciach, ak mu to dovolíme. Veľké trojdnie, prvé v našej gréckokatolíckej oáze, bolo pre nás veľkým povzbudením a zároveň novým začiatkom, aby sme tieto veľké dni pod dojmom prežitého chápali ináč ako doteraz.

sr. Alžbeta, SSNPM

SPRÁVY Z DOMOVA

pravidelnou súčasťou letného 9-dňového kurzu manželských stretnutí. V sobotu dopoludnia o. P. Brodek z Nitry hovoril na tému Modlitba v kresťanskej rodine. Po prednáške odpovedal na podnetné otázky z pléna, týkajúce sa najmä problematiky zapojenia dospievajúcich detí do modlitbového života v rodinách.

V nedeľu dopoludnia program stretnutia obohatil MUDr. Ivan Rusnák prednáškou s názvom Vplyv duševných procesov na zdravie človeka. Ako skúsený lekár ponúkol prítomným overené dôkazy o prepojení psyché a sóma v každom ľudskom jedincovi.

Počas stretnutia manželských párov nechýbala ani spoločná modlitba a slávenie Eucharistie s prosbou, aby sám Kristus v prebiehajúcom Roku Eucharistie viedol rodiny Slovenska k vzájomnej láske a šťastiu. Viac informácií a prihláška na nový ročník manželských stretnutí 2005 je na www.mstretnutia.sk (Michal Hospodár).

TREBIŠOV: Prvé medzinárodné bienále ikonopisectva s vystavujúcimi ikonopiscami Slovenska, Poľska, Ukrajiny pod záštitou predsedu Košického samosprávneho kraja RNDr. Rudolfa Bauera, mesta Trebišov, Euroregiónu Karpaty, Vlastivedného múzea v Trebišove slávnostne otvorili a vyhodnotili 16. marca 2005 vo veľkej výstavnej sieni kaštieľa Andrássyovcov Vlastivedného múzea v Trebišove.

Cieľom bienále bolo prezentovať aktuálne tendencie v ikonopisectve tých ikonopiscov, ktorí tvoria na území Euroregiónu Karpaty. Nadväzovať užšiu spoluprácu s umelcami, múzeami, galériami, kultúrnymi inštitúciami v rámci Euroregiónu Karpaty s cieľom organizovať spoločné prezentácie ikon a výmenu tvorivých skúseností ikonopiscov (Anna Semanová).

HAŽÍN NAD/CIROCHOU: Otvorené srdcia. Ich stretnutia majú byť pravidelné, aby sa navzájom lepšie spoznali a odovzdávali si svoje skúsenosti. „Vy, mládež tejto krajiny, ste novou úrodou na Božom poli... Pán Ježiš vám dôveruje. Cez vás chce prísť do každého z nás, do každého spoločenstva a premeniť ho mocou svojej pravdy a lásky." Toto poslanie svätého Otca mladí vnášajú do svojho života skrze Svätého Ducha.

Aj pre mňa Boh pripravil neopakovateľné stretnutie plné duchovnej radosti v spoločenstve mladých animátorov Humenského dekanátu. Stretnutie viedol o. Rastislav Baka z farnosti Hažín nad/Cirochou.

Mladí animátori sa dozvedeli o aktuálnych novinkách a otázkach z duchovného života našej eparchie, s ktorými ich oboznámil o. Rastislav Višňovský z farnosti Prešov - Sekčov.

Jeho slová o novej evanjelizácii mladého človeka, aby sa duchovné slovo stalo súčasťou života, hlboko zapôsobilo na mladých animátorov. Hoci nepatrím do ich vekovej kategórie, duchom som sa cítila ako jedna z nich. Obdivovala som ich nadšenie, keď otvorene rozprávali o svojej práci s deťmi vo farnostiach, čím sa navzájom obohatili o skúsenosti. Aj keď sa stretávajú s prekáž-

➲➲➲

kami, predsa vedia deti zaujať natoľko, že sami prichádzajú za vedúcimi a zapájajú sa do činnosti. Je to náročná práca, ktorá si vyžaduje veľa trpezlivosti, a hlavne veľa Božej milosti a lásky k blížnym.
Ohlasovať evanjeliovú radostnú zvesť vianočnou akadémiou či športovými akciami v prírode alebo čítanie Starého zákona, to všetko a ešte oveľa viac je náplňou práce animátorov, nezabúdajúc na oslavu Boha piesňami a hrami. „Nechajte maličkých prísť ku mne" (A. Ferjaková).

SPIŠSKÁ NOVÁ VES: „Christos voskrese " mohutne sa nesie Chrámom Premenenia Pána v Spišskej Novej Vsi. Je veľkonočné ráno 27.3.2005, Ježiš skutočne vstal zmŕtvych! Pre nás Novovešťanov táto novina znie ako burácanie hromu. Prvýkrát slávime tieto sviatky za sprievodu nášho novovzniknutého veľkého (dospeláckeho) chrámového zboru.

Myšlienka na založenie dozrievala v srdciach už dávno, ale v čase výstavby chrámu, formovania či vyzrievania farnosti bola len nádherným snom. Vtedy boli potrebné ruky na zhotovenie príbytku pre najvyššieho Pána, na organizáciu každodenného pastoračného a duchovného života a teraz srdcia tých istých ľudí napĺňa túžba chváliť ho a vzdávať vďaky za všetky prijaté dobrodenia aj konsolidovaným zborovým spevom. Približne 35 nadšencov pre „ klasický" chrámový spev sa začalo schádzať na nácvikoch pod vedením profesionálnej hudobníčky pani Tauberovej. Odvahu v sebe nezaprelo aj 9 mužov a veríme, že po úvodných rozpakoch sa pridajú ďalší. Nácviky sa konajú dvakrát do týždňa v priestoroch pastoračného centra a pri skúškach „naostro" priamo na chóre v Chráme Premenenia Pána.
Tóny a staroslovienske spevy sa rozliehajú a napĺňajú náš chrám posvätnou atmosférou Kristovho vzkriesenia. Pre mnohých je to spôsob návratu k našim koreňom a tradícii. Je to tiež spôsob relaxácie, radosti a pokoja, ktorý svet dať nemôže (E. Rindošová).

SNINA: Bol Svetlý utorok, deň, keď gr. kat. farnosť v Snine očakávala vzácnu návštevu - o. vladyku Jána. Bol pekný slnečný deň, veriaci natešení z Kristovho zmŕtvychvstania čakali na o. vladyku. Prišla chvíľa, keď naplnený chrám vítal vzácnu návštevu. O. vladyka Ján v podvečer slúžil božskú liturgiu spolu s o. protopresbyterom a prítomnými kňazmi.
Vladyka Ján vo svojej homílii utvrdil veriacich, že Kristus naozaj vstal z mŕtvych. Vidieť to môžu všetci, ktorí majú dobrý duchovný zrak. Skutočnosť Kristovho zmŕtvychvstania máme mať na zreteli nielen v týchto sviatočných dňoch, ale každý deň svojho života.

Z medzinárodného seminára o „Odovzdávaní viery v rodine"

V dňoch 17-19.februára 2005 sa v starobylom pútnickom mieste Vranov u Brna uskutočnil medzinárodný seminár venujúci sa téme odovzdávania viery v rodine. Mies to, ktoré je v správe rehole sv. Františka z Pauly, je jedným z duchovných centier miestneho biskupstva a od 13.storočia aj známym mariánskym pútnickým miestom.

Organizátori podujatia ponúkli tému, ktorá zvlášť v súčasnosti patrí medzi základné otázky života kresťanskej rodiny. Rodina ako inštitúcia, ktorá vychádza z Božej vôle, má poslanie nielen život prijímať ako dar, ale ho aj viesť k Bohu a odovzdať štafetu viery ďalším pokoleniam. S krízou otcovstva i materstva v závislosti od kultúrnej a sociálnej situácie dnešnej modernej a postmodernej spoločnosti súvisí aj kríza rodín, ich funkčného modelu, ale aj prežívania viery. Seminár sa pokúsil dať odpovede na viaceré s tým súvisiace otázky v rámci prednášok i workshopov pri vzájomnej výmene skúseností. Biskup Mons. Dr. László Bíró z Maďarska vo svojej úvodnej prednáške poukázal na krízu viery, ktorá v súčasnej dobe čoraz viac ochabuje a stráca pozície. Otázkou sa stáva nielen spôsob sprostredkovania viery, ale aj jej obsah a zmysel viery. Je to výzva pre samotnú vieru. Vieru môžu predávať iba veriaci ľudia. Viera však súvisí s otázkou spásy, ktorá je jej počiatkom. Viera ako Boží dar je však zároveň poslaním, ktoré má mať účasť na jej odovzdávaní. Apoštol Pavol prijal radostnú zvesť evanjelia ako službu evanjeliu. V liste Korinťanom píše:" Beda mi, keby som evanjelium nehlásal" (1 Kor 9, 16).

Ústredným bodom jeho ohlasovania je osoba Ježiša Krista, jeho kríž a zmŕtvychvstanie. To, čo chýba ohlasovaniu z ľudského hľadiska, to dopĺňa Božia milosť. Na záver svojich myšlienok biskup Bíró poukázal na kresťana ako toho, ktorý prijal na seba záväzok odovzdávať vieru, aby zvestoval „Kristovo nevyspytateľné bohatstvo" /Ef 3,8/ a stal sa poslom viery, nádeje a lásky.

Odovzdávanie viery deťom a mládeži bolo námetom príspevku pátra Thlic.Jiřího Kaňu, ktorý sa zameral na vzťah Boha a človeka. Človek bez Boha prestal vnímať druhého človeka ako cestu k Bohu, ako dar od Boha, a bol tak zamenený za vec. Človek miluje veci, ktoré ho obklopujú, viac ako človeka a obklopuje sa nimi viac ako ľuďmi. Kritériom všetkého je kvalita a užitočnosť. Toto kritérium vecí prenáša potom i na ľudí. Vzniká otázka: Má človek skutočne nejakú hodnotu? Situácia by bola tragická, ak by Boh nechal človeka bez pomoci. Príchod Emanuela, čo znamená „Boh s nami", vyjadruje vzťah Boha k človeku. Je to však aj výzva pre človeka - dívať sa k Bohu cez Ježiša Krista. Cez prizmu tohto pohľadu vnímať všetko okolo seba. Sláviť sviatosť, pritom veriť v prítomné tajomstvo. Konať dobro ľuďom a darovať ho Bohu. Konať pokánie a ukazovať pritom na Božie milosrdenstvo. Veci je potrebné rehabilitovať a vrátiť im význam znamenia Božej lásky. Úlohou dnešnej rodiny je dať miesto deťom a mládeži v rodine Cirkvi. Ukázať im ich hodnotu v tejto rodine, učiť ich „vidieť ďalej" skrze vieru a uvádzať ich do spoločenstva, tradície i tajomstva Cirkvi s plnou vážnosťou i náročnosťou.

Vo výchove detí môžeme dnes hovoriť o zmene základného vzorca, o zmene paradigmatu, povedal na úvod prednášky o psychologických predpokladoch odovzdávania viery v rodine riaditeľ brnenského centra pre rodinu Dr. Jozef Zeman. Z ideálu slušného človeka je dnes ideál úspešného človeka. V rozvíjaní schopností dieťaťa, jeho individality a iných úspechov sa nastoľujú problémy výchovy. Hľadajú sa prostriedky, ktoré boli pred časom spojené s autoritou i telesnými trestami. Dnešná výchova však primárne potrebuje kvalitu vzťahu. Tá umožňuje cez záujem, porozumenie, komunikáciu a dostatok času venovaného dieťaťu povzbudzovať dieťa v rozvíjaní jeho osobnosti, ale aj vytýčení hraníc, za ktorými hrozí následok trestu. Ide o vysokú náročnosť výchovy v záujme o dieťa, o jeho poznávanie, o celkovú osobnú angažovanosť. Rovnako je vystavené tvrdej skúške nezáujmu aj odovzdávanie viery. Súčasný trend záujmu o veci, ktoré prinášajú okamžitý efekt a uspokojenie, si žiada vytvárať alternatívy pre atraktívnosť, zážitok a záujem dieťaťa. Je to však i otázka kvality vlastnej viery a rodičovskej náboženskej pedagogiky. Na prvom mieste považuje za dôležité sprostredkovať radosť z viery. Nevyhnutnou je trpezlivosť v procese, ktorý viac povzbudzuje, ako karhá. Po ďalšie je úlohou rodičov sprostredkovať zážitok viery, ktorý sa zvlášť prejaví v schopnosti milovať a odpúšťať vo viere. Viera je komponentom, ktorý má prekvasiť celé cesto. Akákoľvek obľúbená činnosť nemusí a nemala by postrádať duchovné prvky. Vo všetkom je možné prežívať vieru ako súčasť každodenného života.

Prínosom bolo aj vystúpenie sestry Judit Fogassy, SDSH, z Maďarska s jej bohatými misionárskymi skúsenosťami. Dôraz bol položený na Božie slovo v rodinnej katechéze. My nemôžeme odovzdávať vieru, my môžeme iba pozývať do viery, povedala na úvod stretnutia. Viera sa neodovzdáva, ale prežíva. Rodinná katechéza je Božia činnosť. Je to činnosť k obráteniu človeka a obrátenie hovorí o tom, že Ježiš Kristus je jediná možnosť. Veriť znamená zavrieť za sebou dvere, ktoré nie sú kresťanské a zahodiť kľúč, lebo to nie sú možnosti pre mňa. Musíme ľuďom pomôcť zavrieť všetky dvere. Sv. Pavol hovorí, že všetko, čo nie je Kristus, považuje za stratu. Sme pozvaní prežívať spoločenstvo s Kristom vo všetkom. V stresoch, v radosti, úspechoch i neúspechu. Biologicky dáva rodič zrodenie svojmu dieťaťu iba raz. Ale zrodenie človeka v jeho intelektuálnej, citovej, duchovnej, emočnej či sociálnej dimenzii dáva každý deň. Katechéza je niečo, čo stále začína. Volá ľudí dovnútra, až kým sa nestaneme Cirkvou. V Európe sa kladie veľký dôraz na slobodu. Chápanie slobody však má svoje dimenzie a ohraničenia. Sloboda by nemala byť cestou k nemorálnosti a strácaniu sa z Božej rodiny. Evanjelium nám ukazuje v Ježišovi Kristovi vzor poslušnosti. Cirkev má múdrosť, aby vytýčila hranice slobody. Musíme sa učiť,

Vďaka za pomoc misionárovi otcovi Petrovi Gerbérymu, CSsR

MIVA Slovensko, n. f., pomohla aj misionárovi redemptoristovi otcovi Petrovi Gerberymu, CSsR, na Ukrajine.

MIVA Slovensko, n. f., ďakuje všetkým, ktorí pomohli zozbierať potrebné peniaze na kúpu auta pre nášho slovenského misionára, redemptoristu otca Petra Gerbéryho, CSsR, na Ukrajine. O pomoc pri kúpe motorového vozidla pre neho sme prosili čitateľov Slova pred Vianocami minulého roka. Teraz pred Veľkou nocou môžeme s radosťou konštatovať, že ďalší náš misionár dostal motorového pomocníka - automobil Opel Corsa.

Otec Peter pracuje v Mukačevskom biskupstve, ktoré spravuje Slovák, vladyka Msgr. Milan Šášik. Otec Peter spravuje gréckokatolícke farnosti Pidpolozzia a Nižní Vorota s deviatimi pridruženými obcami. V nedele a sviatky musí prekonať za roztratenými veriacimi, ktorých je teraz asi tisíc, okolo sto kilometrov.

Na fotografii je redemptorista o. Juraj Rizman, CSsR, oltárny a rehoľný spolubrat o. Gerbéryho s o. Matejovičom, predsedom MIVA Slovensko, pred novým autom, pripraveným pre o. Gerbéryho. Fotografia bola urobená pred Chrámom Sv. rodiny v Bratislave-Petržalke - pamätným miestom slovenských katolíkov oboch obradov. Tu Svätý Otec Ján Pavol II. pozdvihol do radov blahoslavených gréckokatolíckeho biskupa blahoslaveného Vasila a rímskokatolícku rehoľnú sestru blahoslavenú Zdenku. Tu sme aj prosili oboch našich blahoslavených, aby sprevádzali misionára o. Gerbéryho na jeho misijných cestách. Nech aj jeho na príhovor bl. Vasila i bl. Zdenky nebeský Otec požehná všetkými potrebnými milosťami, aby duchovné zrno, ktoré seje za našimi hranicami, vzrástlo a prinieslo bohatú úrodu.

Podarilo sa zrealizovať ďalší náš projekt, ale pomáhať chceme ďalej. Prvým našim projektom na rok 2005 je pomoc misionárkam Rádu sv. Bazila, ktoré pracujú na Ukrajine. Sestry baziliánky nás požiadali o pomoc už koncom minulého roka. Bolo však potrebné zrealizovať predchádzajúci projekt. Teraz však nadišiel čas a my chceme sestričkám pomôcť. MIVA Slovensko sa snaží pomoc orientovať nielen pre misionárov mužov, ale aj pre misionárky ženy.

Naliehavosť pomoci pre sestričky misionárky na Ukrajine opisuje sestra Štefánia Blichová, provinciálna predstavená takto:

„Misijný dom na Zakarpatskej Ukrajine sme otvorili 1. septembra 2004 v dedine Volosjanka na prosbu vladyku Milana Šášika. Dedina Volosjanka sa nachádza v horách smerom na Lvov a bezprostredne hraničí s Lvovskou oblasťou. Má asi 10 000 obyvateľov. Po otvorení misie majú tunajší gréckokatolíci po 50 rokoch možnosť zúčastňovať sa na gréckokatolíckych bohoslužbách v kláštornej kaplnke. Okrem toho sestry katechetizujú v škole v susednej gréckokatolíckej dedine, pripravujú deti na prvé väté prijímanie. S deťmi majú pravidelné stretnutia s rôznymi duchovnými programami.

Sestry bývajú v dome zakúpenom vladykom Milanom Šášikom. Celé zariadenia domu, vrátane rekonštrukcie, a udržiavane sestier financuje rehoľa. Sestry dostali z rehole aj 14-ročné auto Škoda Favorit. Zlý stav ciest na Ukrajine a opotrebovanosť auta spôsobuje častú poruchovosť. Preto vás láskavo prosíme o finančnú pomoc na kúpu nového automobilu LADA Niva, ktoré je prispôsobené na hornatý terén. Modlime sa za vás a všetkých, ktorí majú štedrú ruku pomáhať pri budovaní Božieho kráľovstva."

Toľko z listu sestry predstavenej. Otec biskup Šášik nám potvrdil naliehavosť potreby nového auta pre sestričky vo Volosjanke a odporúča zakúpenie nového vozidla. My sme sa rozhodli sestričkám pomôcť a týmto chceme poprosiť aj čitateľov, aby sa k nám pridali.

Milodary na kúpu nového auta pre sestričky môžete posielať na účet: MIVA Slovensko, n. f., Brančská 7, 851 05 Bratislava, č. účtu: 4030 030 807/3100, Ľudová banka, Jesenského 2, 810 00 Bratislava.

Ľubomír Matejovič

čo sú kresťanské hranice. V rodinnej katechéze, dodáva sestra Judit, je potrebné hovoriť nie náboženstvo, ale kto je pre teba Ježiš, kde je tvoja nádej. Svet chce zmeniť štruktúru rodín, a my sa musíme vrátiť k Bohu, ktorý rodinu ustanovil a ktorý ju buduje. Potrebujeme viac pochopiť a prijať, že cez dospelých sa ide k deťom, a nie naopak. Potrebujeme viac pochopiť, kto sme a kam kráčame. A byť viac radikálni na tejto ceste.

Prednášatelia z Chorvátska a Rakúska na záver zhrnuli výsledky stretnutia, kde nevnímame iba nebezpečenstvá a ohrozenia súčasného vývoja, ktorý je nepriaznivý ,ale vnímame rovnako i šance a príležitosti, ktoré môžeme využiť. Na záver seminára vystúpil biskup K.Kung z Rakúska, ktorý vykreslil stav spoločnosti ako mlčiacu apostáziu. Mnohí žijú, akoby Boha nebolo. Sú tu však i znaky nádeje. Dôležitú úlohu zohráva svedectvo mučeníkov a svätých. Kde je skutočná viera, kde je modlitba, tam vzniká príťažlivosť. Jedinou cestou je návrat ku Kristovi ako zdroju všetkých nádejí. Tu sa jedná o milosť. Cirkvi bolo zverené evanjelium nádeje, kde budúcnosťou človeka je Ježiš Kristus.

V starobylom chráme zasvätenom Narodeniu Panny Márie sa účastníci seminára o rodine bohoslužbou celebrovanou prítomnými biskupmi a kňazmi poďakovali za podnetné stretnutie, ktoré i vďaka organizátorom bolo prínosom na poli pastorácie rodín a jej úlohy byť sprostredkovateľkou viery a nádeje budúcim pokoleniam.

Štefan Kopčák

SPRÁVY Z DOMOVA

Aby sme príliš rýchlo nezabudli na Kristovu obetu, na jeho úmysel, lebo jeho obeta má pre ľudstvo nepredstaviteľný zmysel.
Bolo to krásne oživenie i povzbudenie pre prítomných, a preto sa chceme úprimne poďakovať vladykovi Jánovi, že sme mohli v jeho prítomnosti prežiť tieto krásne chvíle.

Vďaka, o. Ján, a veríme, že vaša návšteva sa čoskoro zopakuje (Štefan Lahovič).

ŠARIŠSKÉ MICHAĽANY: Ustanovenie Nedele Božieho milosrdenstva inicioval už teraz zosnulý Sv. Otec Ján Pavol II. Gréckokatolícki veriaci v Šarišských Michaľanoch si v nedeľu 3.4.2005 uctili tento sviatok malou akadémiou v kaplnke zasvätenej Povýšeniu sv. Kríža. Na tento deň sa pripravovali deväťdňovou pobožnosťou . Pri pásme modlitieb, spevov a básní sa modlili za zomrelého Sv. Otca a ďakovali Pánu Bohu za dar veľkého pápeža. Zvelebovali Božie milosrdenstvo, odprosovali milosrdného Ježiša za svoje hriechy i hriechy celého sveta a prosili ho, aby nás naučil žiť podľa Božej vôle (Jana Fedorová).

DOLNÝ SMOKOVEC: V dňoch 3.-8.apríla 2005 sa v priestoroch Charitného domova v Dolnom Smokovci konal už II. Medzinárodný kurz pre zodpovedných za pastoráciu povolaní. Účastníkmi kurzu boli zástupcovia jednotlivých ženských a mužských rehoľí, diecézni kňazi a spolupracovníci pri PP.Kurz viedli dvaja kňazi zo Španielska, Alonso Morata a Carlos Roman López , riaditeľ Centra pre PP v Madride.Táto príprava prebieha pod záštitou KBS, preto sme mohli každý deň sláviť Eucharistiu za prítomnosti niektorého z otcov biskupov. Vo svojich príhovoroch poukázali na prebiehajúci Rok Eucharistie, ktorá je živým sprítomnením TOHO, ktorý podnecuje spoločenstvo veriacich predovšetkým k tomu, aby sa ešte s väčšou horlivosťou modlilo," nech Pán, pošle robotníkov do svojej žatvy (Mt 9, 38)" a povzbudili nás aj do aktivít najmä v odľahlých farnostiach.
Vyvrcholením kurzu bolo radostné prijatie skutočnosti, o ktorej informoval o. Ján Kušnír, SVD (člen celoslovenského tímu pre PP na Slovensku), že 30.-31.7.2005 sa uskutoční Púť mládeže na Mariánsku horu v Levoči pri príležitosti Roka Eucharistie. Zdôraznil, že okrem technických otázok treba mať na zreteli najmä duchovnú prípravu ako predvoj príprav pred 20. Svetovým stretnutím mládeže v Kolíne.
Zodpovední za túto akciu v rámci Prešovskej eparchie sú členovia diecezného tímu pre pastoráciu povolaní, a to: o. Vasil Kormaník, o. Peter Vansáč, o. Rastislav Višňovský, o. Milan Záleha, CSsr, sr. Hieronyma, SSNPM, sr. Petra, CSBV, a sr. Bernadeta, SSNPM, (Sr. Bernadeta Mária Kuchtaninová, SSNPM).

Medzi dvoma pápežmi

Toto obdobie je charakteristické nielen zvýšeným záujmom médií, a teda aj verejnosti, a to aj nekresťanskej, o dianie v Cirkvi, ale aj veľkým smútkom v zázračnom spojení s veľkou nádejou a očakávaním. Je to čas, keď veriaci oveľa častejšie myslí na úprimnú modlitbu s tým, kto vedie tento svet. Cirkev však žije svojím životom aj v tomto čase a za dvetisíc rokov si vďaka tradícii pripravila spôsob vyrovnania sa s neľahkou situáciou.

Církev po smrti Svätého Otca

„Pápež je mŕtvy" – túto smutnú správu ohlasuje kardinál kamerlengo (aktuálne španielsky kardinál Eduardo Martines Somalo) rímskemu vikárovi (Camillo Ruini) a hneď potom vydá pokyn na zabalzamovanie pápežovho tela, ak on sám pred smrťou nerozhodol inak. Zapečatí sa Bronzová brána, ktorá je hlavným vstupom do pápežovho bytu, za účasti svedkov sa rozlomí pápežova pečať a z Baziliky sv. Petra vo Vatikáne sa začne rozliehať zvonenie. Smrť pápeža oznamuje mohutný zvon vyrobený len pre túto príležitosť...

Počas uprázdneného apoštolského stolca preberá vládu v Cirkvi Zbor kardinálov, ale bez možnosti vydania nových zákonov, zmeny dosiaľ platných či zrušenia milostí a povolení, ktoré vydal zomrelý pápež.

Podľa najnovšieho nariadenia je prísny zákaz fotografovania či filmovania pápežovho tela v okamihu smrti, až pokiaľ nebude zaodetý do pohrebného rúcha. Jeho telo je vystavené v Bazilike sv. Petra a neskôr pochované v podzemí baziliky medzi väčšinou nástupcov sv. Petra.

Povinnosť volá do Ríma...

Kardinál – dekan (Joseph Ratzinger) zvolá do Ríma všetkých kardinálov, ktorí nedovŕšili 80. rok života (podľa nariadenia Pavla VI. z roku 1975 môžu voliť a byť zvolení len kardináli, ktorí nedosiahli 80. rok života). Schádza sa konkláve. Konkláve (termín pochádza z „con chiave", čo znamená zavrieť na kľúč) je miesto, kde sa po smrti pápeža schádzajú kardináli, aby zvolili nového pontifexa. Zvyk zatvoriť kardinálov na jednom mieste bez možnosti ho opustiť až do zvolenia nového pápeža pochádza z roku 1216, keď počas svojej cesty po Perugii náhle zomrel Inocent III. Malo sa tak dosiahnuť rýchle zvolenie nového pápeža a na dôvažok bez nepriaznivých zásahov zvonka.

Gregor X. rozhodol, že ak sa kardináli nedokážu dohodnúť na novom pápežovi do troch dní, budú dostávať len jeden chod jedla a ak zostanú nerozhodní i na piaty deň, zostanú len o chlebe a vode...

Podľa nariadenia vydaného Piom XI. sa kardináli musia zísť do 15 dní od pápežovej smrti. Tento čas je možné predĺžiť, nie však na viac ako 20 dní. Do konkláve vchádzajú i pomocníci kardinálov, ktorí však nesmú byť prítomní pri hlasovaniach.

Tie sa konajú v Sixtínskej kaplnke. Na úvod slúži kardinál– dekan slávnostnú svätú omšu k Svätému Duchu a po nej v procesii odchádzajú všetci kardináli do Sixtínskej kaplnky. Tu zaznie známe: „Extra omnes!", čo znamená, že pri voľbe môžu byť prítomní už len oprávnení voliči. Hneď potom nasleduje prísaha každého z kardinálov. Potom sa už všetci kardináli odoberú do svojich izieb, ktoré im boli pridelené losovaním. Nikto viac nesmie s nimi počas konkláve komunikovať. Je vydaný prísny zákaz vlastnenia telefónov, faxov, mikrofónov, novín, rádií, fotoaparátov, kamier...

Kardináli sú viazaní prísnym mlčaním o celom priebehu konkláve. Tento zákaz platí i po skončení voľby, ak novozvolený pápež nerozhodne inak.

Kardinálov prípravia na konkláve kardinál Špidlík a páter Cantalamessa

Na generálnej kongregácii 12. apríla kardináli poverili dvoch duchovných, aby ich pripravili na voľbu pápeža. Svätá stolica uverejnila ich mená na tlačovej konferencii: sú to kardinál Tomáš Špidlík, SJ, (85) a páter Raniero Cantalamessa (70).

Ich rozhodnutie vyplynulo z apoštolskej konštitúcie Universi Dominici Gregis. Ján Pavol II. v nej stanovil, že kardináli „majú zveriť dvom v náuke, múdrosti a morálnej autorite príkladným duchovným úlohu predniesť kardinálom dve dobre premyslené úvahy o problémoch Cirkvi vo chvíľach pred voľbou nového pápeža. Páter Cantalamessa predniesol svoj príspevok 14. apríla dopoludnia a kardinál Špidlík 18. apríla v Sixtínskej kaplnke.

Sixtínska kaplnka

Hlasovanie prebieha v Sixtínskej kaplnke, ktorá je na to špeciálne upravená. Pozdĺž stien sú postavené sedadlá pre každého z voličov. Každé zo sedadiel je vybavené malým baldachýnom červenej farby. Po úspešnej voľbe sa všetky baldachýny sklopia a zostane len jediný– nad hlavou nového pápeža.

Kardináli odovzdávajú svoj hlas podľa svojho svedomia najvhodnejšiemu kandidátovi. Voľba je tajná a hlasovacie lístky odovzdávajú kardináli v zástupe do nádoby, ktorá je pripravená na oltári kaplnky.

Posledné hlasovanie sa začalo v pondelok 18. apríla, keď sa kardináli zišli na konkláve v Sixtínskej kaplnke, aby pri Michelangelovom Poslednom súde zvolili nového pápeža.

Už 450 rokov – pravdepodobne od r. 1559 – je Sixtínska kaplnka so svetoznámymi renesančnými freskami dejiskom konkláve. Pápeži sa tu volili najmenej 20-krát. Hoci Ján Pavol II. voľbu pápeža podstatne zmenil, dôrazne potvrdil jej miesto v Sixtínskej kaplnke. Jej fascináciu ako miesta tajných hlasovaní sám raz dojímavo opísal v jednej svojej básni.

Kaplnku, ktorej rozmery 41 x 13 x 21 metrov údajne zodpovedajú Šalamúnovmu chrámu, dal zriadiť ako svoju palácovú kaplnku pápež Sixtus IV. – pápežskú kaplnku ako „novú Šalamúnovu halu". V roku 1482 tým poveril niekoľkých najlepších umelcov svojej doby. Za 7 mesiacov Botticelli, Perugino, Rosselli a Ghirlandaio stvárnili na ľavej bočnej stene život Mojžiša a na pravej strane to doplnili životom Ježiša. O generáciu neskôr vytvorili Michelangelo v rokoch 1508-12 stropnú fresku histórie stvorenia. A v rokoch 1534-41 na čelnej stene Posledný súd, na čo musel zničiť tri staršie fresky.

Nové volebné urny, ale stará urnová pec

Vo Vatikáne 13. apríla predstavili po prvý raz volebné urny, ktoré používajú kardináli na konkláve v Sixtínskej kaplnke. Sú to tri vzácne

Snímka: AP

nádoby, ktoré nanovo stvárnil taliansky umelec Cecco Bonannotte. Všetky urny sú vytvorené z pozláteného bronzu a striebra vo forme troch plochých misiek s vrchnákom. Zdobia ich teologické symboly, ako Dobrý Pastier a Petrove kľúče. Dve modernistické nádoby sú veľké - v priemere asi meter, a jedna je menšia. Jedna z veľkých urien má okolo misky päť plochých prstencov. Druhá je podobná, ale len s jedným prstencom. Obe väčšie urny sú ozdobené obrazmi pastierov a oviec a každá má okrúhly vrchnák. Tie nahradia veľké kalichy používané pri ostatných voľbách.

Snímka: DPA

Nezmenila sa pec používaná na pálenie hlasovacích lístkov. Liatinová pec bez ozdôb sa počas konkláve postaví v ľavom zadnom rohu Sixtínskej kaplnky, kde je napojenie do komína na streche kaplnky. Ten zamestnanci Vatikánu vztýčili nad Sixtínskou kaplnkou až v piatok 15. apríla.

Snímka: archív redakcie

Kardináli si lósom vybrali ízby, v ktorých budú bývať počas konkláve

Vo štvrtok 14. apríla sa konala 10. generálna kongregácia kardinálov. Jej účastníci si vypočuli prvú meditáciu, ktorú predniesol kapucínsky páter Raniero Cantalamessa. Témou meditácie boli problémy Cirkvi a voľba pápeža. Následne si kardináli – voliči vylosovali čísla svojich izieb v Dome svätej Marty, v ktorých budú bývať v čase konkláve.

Cestu okolo vatikánskej baziliky mohli kardináli absolvovať pešo alebo, ak budú chcieť, autobusom. Prirodzene, že na tejto ceste sa nebudú môcť stretnúť s ľuďmi. Prístup do Sv. Damaza bude zapečatený. Počas konkláve nemajú turisti prístup do Chrámu sv. Petra ani do Vatikánskych záhrad.

Zničili prsteň a pečatidlo Jána Pavla II.

Pri poslednom predvolebnom zhromaždení po smrti pápeža Jána Pavla II. zničili kardináli cez víkend symboly jeho pontifikátu. Najprv v sobotu 16. apríla takzvaný Rybárov prsteň, ktorý symbolizoval autoritu hlavy Katolíckej cirkvi a ktorý počas jeho 26-ročného pontifikátu pobozkalo mnoho pútnikov.

Zničenie zlatého pečatného prsteňa a pečatidla je súčasťou rituálu, ktorý nasleduje po tom, čo pápež zomrel. Je to na jednej strane praktické opatrenie, ktorého cieľom je zabrániť falšovaniu pápežských dokumentov, na druhej strane obrazné vyjadrenie konca vlády pápeža nad Cirkvou.

Kardináli v sobotu uzavreli záverečnou omšou 9-dňové obdobie smútku, ktoré sa začalo pohrebom Jána Pavla II. Prsteň a pečatidlo Jána Pavla II. zničil kamerlengo, ktorý po smrti pápeža pripravuje konkláve a riadi voľbu. Na zhromaždení - generálnej kongregácii bolo 143 kardinálov.

Zlatý prsteň sa vyrába pre každého pápeža. Je na ňom reliéf svätého Petra, ktorý bol podľa Katolíckej cirkvi prvým pápežom a povolaním bol rybár, a aj pápežove latinské meno. Prsteň i pečatidlo sa stále viac stávajú len symbolmi. Pútnici a cirkevné osoby dávajú pápežovi najavo úctu tým, že kľaknú a pobozkajú prsteň.

Vatikánsky hovorca Joaquín Navarro-Valls povedal, že kamerlengo „pristúpil k zničeniu Rybárovho prsteňa a pečate, ako s tým ráta apoštolská konštitúcia (pápežský dokument)". K spôsobu, akým to urobil, sa hovorca nevyjadril. Kamerlengo, ktorý pri inaugurácii nového pápeža navlieka na jeho prst nový prsteň, v minulosti používal strieborné kladivo.

Voľby pápeža sú tajné a už 101 rokov nezávislé

Nijaká svetská moc nemôže zasahovať do voľby pápeža a priamo ovplyvniť rozhodnutie kardinálov. Aj taliansky premiér, ktorý by vzhľadom na svoju vlastnú politickú budúcnosť rád videl ako hlavu Cirkvi svojho krajana, je bezmocný. Pod trestom exkomunikácie majú všetky vonkajšie mocnosti zákaz zasahovania do vatikánskeho konkláve.

Politická nezávislosť voľby pápeža nie je vôbec samozrejmosťou. Keď pápež Lev XIII. v roku 1903 ako 93-ročný zomrel, považoval sa štátny sekretár kardinál Mariano Rampola del Tindaro za jeho nástupcu. A jeho zvolenie by naozaj zabezpečilo kontinuitu pápežskej politiky. Konkláve sa začalo 31. júla 1903 a bolo v ňom 62 kardinálov. Potrebná dvojtretinová väčšina teda bola 42 hlasov. V prvom kole dosiahol Rampola 24 hlasov, v druhom už 29 hlasov. Na to vyhlásil krakovský arcibiskup kardinál Jan Puzyna de Kozielsko v mene cisára Františka Jozefa I., že ten chce uplatniť svoje tradičné právo vyňať kardinála Rampolu z okruhu kandidátov, teda vysloviť veto. Toto privilégium práva vylúčenia kandidáta označované ako „ius exclusivae" mali „katolícke mocnosti" od 16. storočia. Císárske veto malo však malý vplyv na konkláve. Kardinál Rampola dosiahol aj v nasledujúcich kolách mnoho hlasov. No nakoniec – ako už tak často – dosiahol potrebnú väčšinu niekto iný – Giuseppe Sarto, benátsky patriarcha. Dal si meno Pius X. a na rozdiel od svojho predchodcu rýchlo začal s politikou posilňovania Cirkvi smerom dovnútra. Vetom proti Rampolovi chcel císár zabrániť voľbe pápeža priateľského voči Francúzsku a Rusku.

Prvým z krokov pontifikátu Pia X. bolo zabezpečenie nezávislosti volieb budúcich pápežov. Konštitúciou Commissum Nobis z 20.1.1904 zakázal každé vmešovanie sa do konkláve zvonka, „vrátane každého príslušného želania a každej formy zásahu". Odvtedy sa už na konkláve nevyskytlo nijaké veto. Nezávislosť konkláve pápež Pius X. ešte zabezpečil v tom istom roku novým volebným poriadkom Vacante Sede Apostolica. Bol to prvý dôsledný poriadok konkláve modernej doby. Tu zopakoval nielen zákaz zasahovania, ale aj prísne utajovanie výsledkov volieb smerom navonok.

V konkláve bolo íba 115 kardinálov

Na konkláve sa zúčastnilo iba 115 kardinálov. Kardinál Jaime Sin, (76), emeritný arcibiskup Manily (Filipíny), a kardinál Adolfo Suarez Rivera (78), emeritný arcibiskup Monterrey (Mexiko), sa zo zdravotných dôvodov na voľbe pápeža nezúčastnia.

V deň otvorenia konkláve 18. apríla sa o 10. hod. slúžila svätá omša s úmyslom za voľbu pápeža. Na túto omšu sú pozvaní aj diplomati akreditovaní pri Svätej stolici. Vlastné konkláve sa začalo o 16.30 hod. v Sixtínskej kaplnke.

ANKETA

Aký má byť nový pápež?

Jozef
Mal by mať blízko k ľuďom. Mal by byť hlavne dobrý, milý, láskavý. Má viesť ľudí, usmerňovať ich a pomáhať im.

Zuzana, študentka
Predovšetkým by mal vedieť vychádzať s mladými ľuďmi a vedieť im byť otcom, ktorý ich bude viesť. Mal by dokázať zjednotiť Cirkev, riešiť jej problémy. Jednoducho, mal by byť viditeľnou hlavou Cirkvi.

Anna, dôchodkyňa
Mohol by byť ako Ján Pavol II. Bol to dobrý pápež. Mala som ho rada. Mal pre každého dobré slovo. Myslím si, že bol dobrý a svätý a taký by mal byť aj nový pápež.

Stanislav, strojník
Aspoň taký, aký bol predošlý. V tom slova zmysle, čo urobil pre tento svet. Bolo to všetko v pozitívnom ladení konania a myslenia. Všetko robil len pre dobro ľudí.

Jana
Na túto otázku je teraz veľmi ťažké odpovedať. Nikto nevie, aký bude nový pápež. Namiesto toho, aby som vám odpovedala, aký má byť, alebo vymenúvala vlastnosti, ktoré má mať, sa radšej pomodlím k Svätému Duchu, aby viedol kardinálov k dobrej a správnej voľbe.

Marek
Úprimne vám poviem, nie som na to, aby som to vedel posúdiť. Môj názor je taký, že nový pápež bude určite taký, akého Boh dá. A takého ho musíme prijať. Nemôže byť podľa našich predstáv, lebo ľudská predstavivosť nie je dostatočná na to, aby posúdila také veľké veci.

PaedDr. František, pedagóg
Nový pápež by mal pokračovať v nastúpenej ceste a ochrániť Cirkev od výrazného vplyvu liberalizmu.

Margita, upratovačka
Nový pápež má byť taký, aký bol ten, ktorý bol pred ním doteraz.

A aký je váš názor? Napíšte nám, čo očakávate od Bendikta XVI.

Peter Laca

Procedúry počas konkláve

O 7.30 ráno – celebrácia alebo koncelebrácia svätej omše v Dóme sv. Marty.

O 9.00 dopoludnia sa budú kardináli nachádzať v Sixtínskej kaplnke. Zúčastnia sa na spoločnom recitovaní Ranných chvál z Liturgie hodín a ihneď potom, podľa predpísaného rituálu, zaujmú miesta na prvé hlasovanie (dve hlasovania dopoludnia a dve hlasovania popoludní). Popoludní sa začne hlasovanie o 16.00. Na konci druhého hlasovania sa budú kardináli modliť Večerné chvály z Liturgie hodín.

Po dvoch hlasovaniach dopoludnia, respektíve dvoch popoludní, budú hlasovacie lístky a poznámky kardinálov spálené v peci v priestoroch Sixtínskej kaplnky. Dymové signály sa objavia okolo poludnia a okolo 7

Snímka: AP

hodiny večer (pokiaľ by nebol nový pápež zvolený v prvom hlasovaní alebo dopoludnia pri prvom hlasovaní, alebo pri prvom hlasovaní popoludní, v týchto prípadoch bude dymový signál skôr).

Všetci musia mlčať

Prvý deň konkláve začínajú kardináli omšou. Skôr, ako sa presunú do Sixtínskej kaplnky, v Apoštolskom paláci zaspievajú hymnu: Prídi, Duch Svätý. Podľa katolíckej viery je celý proces voľby pápeža záležitosťou Ducha Svätého a kardináli sú len sprostredkovatelia.

Hneď v úvode konkláve všetci kardináli zložia prísahu o uchovaní tajomstva. Ak ju porušia, čelia exkomunikácii z Cirkvi, čo je jeden z najťažších cirkevných trestov. Predtým už podobný sľub zložil aj personál, ktorý sa o nich stará.

Snímka: AP

Aby sa predišlo akémukoľvek ovplyvňovaniu zvonku, kardináli sú odrezaní od sveta. Nemajú prístup k mobilom, internetu či televízii. Dvaja z technického personálu nemajú na starosti nič iné, len sledovať, či priebeh voľby niekto neodpočúva a či z neho neunikajú informácie.

Najbližšie dni sa kardináli musia zaobísť aj bez dennej tlače, ktorá je v týchto dňoch plná prognóz o mene novej hlavy Katolíckej cirkvi. V priestoroch Vatikánu dokonca umiestnili rušičky mobilného signálu a všetky miestnosti prešli detekciou odpočúvacích zariadení.

Voľba pápeža

Keď kardináli napíšu meno osoby, ktorá by sa podľa nich mala stať hlavou Katolíckej cirkvi, lístok vložia do zlatej nádoby.

Pomocníci budú v prípade potreby s oveľa menšou, „prenosnou" a uzamykateľnou urnou obchádzať kardinálov, ktorí sú vo Vatikáne a majú menej ako 80 rokov, ale sú príliš chorí na to, aby sa zúčastnili na konkláve.

Po prečítaní mien z oboch urien osoby poverené rátaním hlasov umiestnia všetky lístky do tretej urny, z ktorej ich dajú do kachlí a zapália. K lístkom pridajú aditíva, ktoré vytvoria buď biely, alebo čierny dym.

Výsledok voľby je oznamovaný zástupu na Námestí sv. Petra vo Vatikáne. Ak je voľba neúspešná, vychádza z komína Sixtínskej kaplnky čierny dym (hlasovacie lístky zvykli byť spálené spolu s mokrou slamou). Zvolenie nového pápeža oznamuje biely dym (pália sa len samotné hlasovacie lístky), ktorý stúpa z komína za jasotu prítomných na námestí.

Keď bude pápež zvolený, vo Vatikáne na Bazilike sv. Petra začnú zvoniť zvony, aby sa predišlo zmätku medzi veriacimi a novinármi, ktorí budú sledovať komín - od 18. apríla až do zvolenia pápeža bude totiž jediným komunikačným prostriedkom medzi kardinálmi a okolitým svetom. Počas konkláve v roku 1978 sa stala chyba a pri pálení hlasovacích lístkov vychádzal šedý dym.

Voľba prebieha dvakrát za deň – ráno a večer. Ak je prvé hlasovanie neplatné, teda ak žiaden z kandidátov nedosiahol viac ako dve tretiny plus jeden hlas, prebieha hneď i druhé hlasovanie. Takto možno hlasovať maximálne 4 razy za deň. Hneď po úspešnej voľbe sa kardinál – dekan priblíži k zvolenému kandidátovi a pýta sa na jeho súhlas. Ak ho dostane, nasleduje druhá otázka: „Aké meno si volíte?"

Prvým pápežom, ktorý si zmenil meno, bol v roku 533 Merkúrius, ktorý bol pred obrátením pohanom. Zvolil si meno Ján. Hneď, ako nový pápež voľbu príjme, získava plnú právomoc nad celou Cirkvou ako zástupca Ježiša Krista na zemi.

Tieto nariadenia boli zavedené Apoštolskou konštitúciou Universi Dominici Gregis. Platné kvórum pre voľbu pápeža musí byť 2/3. Po troch dňoch neúspešných volieb budú tri dni určené na meditáciu a modlitby bez hlasovania. Potom môže nasledovať ďalších sedem tajných hlasovaní, ďalšia prestávka na reflexiu, ďalších sedem hlasovaní, ďalšia prestávka a ešte potom sedem hlasovaní. Potom sa zmení kvórum na absolútnu väčšinu v každom hlasovaní alebo v hlasovaní medzi dvoma kandidátmi. Toto sa uskutoční iba v prípade, že kardináli nedosiahli úspešnú voľbu v 33. alebo 34. hlasovaní.

Tri dni a celkovo osem hlasovaní trvalo v priemere konkláve v 20. storočí. Hneď druhý deň kardináli zvolili Pia XII. v roku 1939 a Jána Pavla I. v roku 1978.

Nové rúcho pre nového pápeža

Krajčírska dielňa v Ríme, ktorá 26 rokov zaobstarávala oblečenie pre pápeža Jána Pavla II., už ušila náležitý liturgický odev aj jeho nástupcovi, a to – ako je zvykom – v troch veľkostiach: malej, strednej a veľkej. Práce na šatníku pre nového Svätého Otca sa začali veľmi skoro po smrti Jána Pavla II. Traja až štyria krajčíri sú doslova 24 hodín denne priamo zainteresovaní na výrobe pápežského odevu, ktorý je šitý len ručne.

Set v každej veľkosti zahŕňa bielu vlnenú sutanu, lesklú hodvábnu bielu sutanu, ornát z červeného hodvábu, hodvábnu štólu, čiapočku a pár topánok z červenej kože.

Snímka: AP

Nový pápež odchádza do sakristie (často nazývanou i „izba sĺz“), aby vymenil svoje staré oblečenie za nové – biele. Hneď po svojom oblečení prijíma nový pápež sľub poslušnosti od všetkých kardinálov a odchádza na balkón baziliky, aby udelil prvé požehnanie.

„Habemus Papam! ....“

Kardinál – protodiakon oznamuje z balkóna Baziliky sv. Petra: „Habemus Papam dominum cardinalem ... qui sibi nomen imposuit...“ (Máme pápeža, pána kardinála .... , ktorý si zvolil meno...).

Od pontifikátu Jána Pavla I. sa služba nového pápeža začína slávnostnou sv. omšou spojenou s verejným úkonom sľubu poslušnosti kardinálov, ktorí vkladajú do rúk pápeža. Kto by si nepamätal dojímavý moment z inaugurácie súčasného pápeža Jána Pavla II., ktorý po prvý raz opustil trón, aby pri sľube poslušnosti mohol pobozkať ruky kardinála– boli to ruky kardinála Wiszinského...

S menom Jána Pavla II. je spojená i ďalšia výnimka. Po ukončení voľby v Sixtínskej kaplnke a prijatí sľubu poslušnosti od prítomných kardinálov zamieril namiesto balkóna do podzemia baziliky, kde sa hodinu modlil pred obrazom Márie v Litovskej kaplnke. Až potom sa pobral na balkón...

Tiara v múzeu

Dnes sa korunovácia nového pápeža zaobíde už bez historickej koruny – tiary, ktorá spočíva v múzeu v Bazilike sv. Petra vo Vatikáne. Tiara sa po prvýkrát objavila na hlave pápeža Bonifáca VIII. v roku 1300 . Vtedy mala dva kruhy– jeden nad druhým, čo vyjadrovalo zvrchovanosť pontifexa nad akoukoľvek pozemskou vládou. Neskôr bol pridaný ešte tretí kruh. Korunovácia sa dnes symbolizuje slovami: „Nech je zvelebený Boh, ktorý si ťa vyvolil ako pastiera celej Cirkvi. Kiežby si štedro žiaril počas všetkých dlhých rokov tvojho života tu na zemi, až pokým, povolaný Pánom, budeš zaodetý nesmrteľnosťou pri vstupe do nebeského kráľovstva.“

Posledná oficiálna korunovácia sa odohrala 30. júna 1963, keď bol korunovaný Pavol VI. Ceremónia korunovácie bola vždy sprevádzaná symbolickými obradmi, medzi ktorými bol i obrad pripomínajúci novému pápežovi svetskú márnosť. Pápežský ceremoniár ukázal trikrát novému pontifexovi horiaci kúdeľ hovoriac: „Svätý Otče, takto sa pominie svetská sláva...“ Potom bola pápežovi položená na hlavu tiara so slovami: „Vedz, že si otcom všetkých kniežat a kráľov, sprievodcom sveta, zástupcom Spasiteľa Ježiša Krista na zemi, ktorému nech je česť a sláva na veky vekov.“ Odloženie tiary bolo verejným prejavom zrieknutia sa akéhokoľvek nároku na politickú nadradenosť.

Nepoužíva sa viac ani prenosný trón, v ktorom pápeža nosili počas verejných ceremónií. Posledným, ktorý sa nechal od svojich spolupracovníkov presvedčiť k tomuto aktu, bol Ján Pavol I. Zástup sa totiž sťažoval, že nevidí pápeža... Ján Pavol II. prenosné kreslo definitívne odložil a nahradil svojím neodmysliteľným papamobilom.

Ako však vyzerala voľba pápeža počas dlhých storočí?

Počas prvých tisíc rokov bol pápež volený tak, ako aj iní biskupi, miestnym kresťanským spoločenstvom, klérom a biskupmi priľahlých diecéz. Dnes je už ťažké určiť, kto akú úlohu zohrával. Najpravdepodobnejšie je, že ľud vyjadril svoju mienku, klérus vyberal kandidátov a biskupi spomedzi nich zvolili jedného, ktorého následne konsakrovali. Až do IV. storočia neboli prakticky väčšie problémy. V tomto období však vystúpili na scénu i dvaja protipápeži – Hipolit (217– 235) a Novacián (250). Rozpor nastal v otázke znovuprijatia do Cirkvi tých, ktorí počas prenasledovania od nej odpadli. Protipápeži zastávali tvrdý postup s malou možnosťou návratu. V roku 235 sa Hipolit zmieril s Cirkvou a bol opätovne do nej prijatý... Situácia sa zmenila po tzv. Konštantínovom edikte, ktorým bola kresťanom poskytnutá sloboda. Cirkev sa začala rozmáhať a, žiaľ, stávala sa i miestom vypočítavosti a túžby po úspechoch. Do voľby začali zasahovať vladári a politické autority, i keď sa musí podotknúť, že nie vždy so zlým úmyslom. A tak v XI. storočí si niektoré z týchto subjektov nárokovali na rôzne zásahy v otázke voľby nového pápeža – od potvrdenia výsledkov voľby, až po priame navrhovanie kandidátov. Situácia sa stala neúnosnou. Zásah prišiel zo strany pápežov. V roku 1059 pápež Mikuláš II. bulou „In nomine Domini“ vydal nariadenie, podľa ktorého jedinými voličmi pápeža sú kardináli – biskupi. Kandidát mal patriť ku kléru rímskej Cirkvi a len v prípade nutnosti ku kléru niektorej inej z diecéz. Ak by pre akýkoľvek prípad bola znemožnená voľba v Ríme, mala sa odohrať na ktoromkoľvek inom vybranom mieste. Vladárovi bolo touto bulou priznané jediné právo – byť o výsledkoch volieb informovaný...

Rozhodnutím pápeža Alexandra III. z roku 1179 sa právoplatnými voličmi pápeža stali rovnako kardináli – biskupi, kardináli – kňazi i kardináli – diakoni. Novozvolený pápež musel obdržať dvojtretinovú väčšinu hlasov.

Poslednou úpravou ohľadom voľby pápeža je apoštolská konštitúcia Jána Pavla II. „Universi dominici gregis“, ktorá bola vydaná vo februári 1996. Podľa nej zostáva nezmenený počet kardinálov, ktorí môžu voliť nového pápeža (120). Nezmenený zostáva i vek kardinálov– voličov (80 rokov). Zmena sa týka ubytovania kardinálov. Bývať budú v novom Dome sv. Marty, ktorý bol prednedávnom dokončený a obohatený o nové technické zariadenia, ako napr. prístrojom na kontrolu telefónnych hovorov pomocou prenosných telefónov, ktoré sú na zozname zakázaných pomôcok, kvôli objektívnosti voľby.

„Ad sum!“ – Tu som, Pane...

Aké sú reakcie novozvolených pápežov? Je takmer nemožné vžiť sa do ich pozície:

Pápež svätý Pius V., ktorý bol dominikánom, sa po svojom zvolení za pápeža vyjadril: „Keď som žil vo svojom kláštore, mal som veľkú nádej na spásu. Začal som ju strácať po tom, ako som sa stal biskupom a teraz ako pápež som ju už takmer úplne stratil...“

O doteraz posledných dvoch voľbách rozpráva viedenský kardinál König: „Kardinál Luciani (Ján Pavol I.) mi počas voľby hovoril, že je pokojný. Keď sa však blížil koniec hlasovania, znepokojnel. Po oznámení výsledku dostal takmer šok. V prvom momente nechcel voľbu prijať, videl som jeho jemné zamietavé gesto rukou. Kardináli, ktorí sedeli vedľa neho, sa ho snažili presvedčiť. Po prijatí voľby však v ňom zavládol veľký pokoj.

Wojtyla, naproti tomu, hneď po prekonaní momentu prekvapenia zostal pokojný a istý. Po požehnaní z balkóna baziliky sa k nám vrátil a každého osobne pozdravil. Dokonca i personál kuchyne.“

Zriekol sa pre vyššie ciele

Môže sa pápež zriknuť svojho úradu? História nám to potvrdzuje. 13. decembra 1294 sa zriekol svojho úradu pápež Celestína V. Pred svojím zvolením za pápeža bol jednoduchým pustovníkom. Päť mesiacov po zvolení a po ťažkom zápase vo svedomí po porade s autoritami predniesol pred kardinálmi svoje rozhodnutie zriknuť sa úradu. Po svojej reči zostúpil z trónu, pred očami všetkých si zložil z ruky prsteň, mitru, štólu i plášť, spúšťajúc ich pomaličky na podlahu. Obliekol si opäť svoje rehoľné rúcho a opustil zhromaždenie...

Nuž, nie je ľahké stať sa pápežom! Vždy ale zostáva príslub toho, ktorý si kandidáta vyvolí: „Ty si Peter a na tejto skale postavím svoju Cirkev!“

Podľa zahraničných materiálov
spracovali Jozef Kováčik a Juraj Gradoš

ZAMYSLENIE

„Ako Peter navštevoval všetkých, prišiel aj k svätým, čo bývali v Lydde. Našiel tam istého človeka menom Eneáš, ktorý bol ochrnutý a už osem rokov ležal na posteli...“ (Sk 9, 32-33).

Svätý – a trpí! Je to možné?

„Čo zlého som urobil, že sa mi nič nedarí?“ Koľkí z nás si už položili túto trýznivú otázku. Je to verná ozvena, rezignované prijatie reči „Ježiško ťa potrestá“, ktoré nás možno v detstve dráždili, a ktoré sme si, napriek tomu, osvojili. „Trest neba“, ktorý postihuje nešťastníkov, je z týchto predsudkov najodpornejší. Ponižuje trpiacich. Podľa takéhoto uvažovania dochádzame k otrasnému záveru: ten, kto je najnešťastnejší, je zrejme najväčším hriešnikom. Komu sa najviac darí, je najspravodlivejší. Zármutok je teda „varovaním nebies“.

Zmysel zla, zmysel utrpenia je predmetom úvahy, ku ktorej nás vyzýva sám Ježiš Kristus v závere veľkonočnej udalosti: „Vy nechápaví a ťarbaví srdcom uveriť všetko, čo hovorili proroci!“ (Lk 24, 25). To sme celí my! Aj my sa po každom kríži uberáme touto cestou beznádeje, cestou, po ktorej šli „zronení“ emauzskí učeníci: My sme dúfali...verili...

Tu prichádza láskavá výčitka: „Vy nechápaví a ťarbaví srdcom uveriť všetko, čo hovorili proroci! Či nemal Mesiáš toto všetko vytrpieť, a tak vojsť do svojej slávy?“ (Lk 24, 25-26).

Túto cestu musíme prejsť aj my spolu s Pánom vo svetle Písma. Nesmieme pasívne prijať utrpenie a sklamanie v živote. Aj my musíme v prorokoch objaviť jeho božský zmysel, ktorý sa rovná víťazstvu.

Preto jestvuje len jeden spôsob, ako znášať utrpenie. Pochopiť ho, spojiť naše utrpenie s jeho utrpením, uvedomiť si, že naše utrpenie je jeho utrpenie.

* * *

„V Antiochii učeníkov prvý raz nazvali kresťanmi“ (Sk 11, 26).

Názov „kresťan, kresťania“ sa po prvýkrát vyskytol v Antiochii už okolo r. 40-45. Neskôr sa stal oficiálnym pomenovaním vyznávačov Krista a jeho náuky. V súčasnosti sa takto označujú všetky vierovyznania, ktoré sa odvolávajú na historické kresťanstvo a uznávajú Bibliu ako svoj zdroj viery.

Byť kresťanom neznamená iba byť nositeľom mena „kresťan“. Ani byť zapísaným v matrike. Nový kresťanský život sa rodí z mystického spojenia pokrsteného s Kristom: „Krista ste si obliekli“ (Gal 3,27). Oblieť si Krista značí byť ako on, premeniť sa v neho, byť Kristovým. Kresťan sa takto stáva Božím chrámom, v ktorom prebýva Boží Duch (1 Kor 3, 16). Nepatrí už sebe, ale Bohu (1 Kor 6, 19). Má byť hlásateľom života z viery, predovšetkým lásky. Na to nás upozornil už Spasiteľ, keď apoštolom a všetkým nám povedal: „Podľa toho poznajú všetci, že ste moji učeníci, ak sa budete navzájom milovať“ (Jn 13, 35).

-fd-

Prečo práve Benedikt?

Kardinál Joseph Ratzinger si vybral svoje pápežské meno ako symbol nasledovania dvoch osobností katolíckej Cirkvi - svätého Benedikta z Nursie a jedného z prvých pápežov 20. storočia - Benedikta XV.

Sv. Benedikt z Nursie (ok. 480 – 547)

Svätý Benedikt, Patriarcha západného mníšstva a hlavný patrón Európy, sa narodil v Nursii (dnes Norcia v Umbrii, Taliansko) okolo r. 480 v šľachtickej rodine. Podľa jediného prameňa - dialógu pápeža Gregora Veľkého, pochádzal Benedikt z patricijského rodu Aniciov, ku ktorému patril i rímsky filozof, „posledný Riman“ Boëthius (asi 480 až 525). Bol vyslaný na štúdiá do Ríma, kde v r. 495 zanechal auditóriá (posluchárne) sklamaný mravne uvoľneným životom v meste.

Rozhodol sa opustiť otcovský dom a odišiel najprv do Entide (Affile) a potom do úplnej samoty v obtiažne prístupnej jaskyni Subiak (neďaleko Ríma). Iba jeden mních z okolia vedel o jeho prítomnosti a pravidelne mu donášal chlieb. Po troch rokoch Benedikta našli pastieri a rozniesli povesť o ňom po okolí, takže mnísi z neďalekého kláštora vo Vicovaro u Tivoli ho zvolili za opáta. Rýchlo sa im však pre svoju dôslednosť a náročnosť znevideli a pokúsili sa ho otráviť. Benedikt sa teda vzdal opátstva a vrátil sa do svojej samoty v Subiaku. Tam sa k nemu začali pripájať ďalší duchovní, takže pod jeho vedením vzniklo v okolí dvanásť malých kláštorov.

To však vzbudilo závisť kňaza zo susedného kostola, ktorý sa pokúsil mníchov demoralizovať. Benedikt sa preto rozhodol so svojimi mníchmi odísť. Na juhu od Ríma na kopci mestečka Cassino založil v r. 529 nový kláštor, pre ktorý vytvoril vlastnú reholu (z lat. regula - pravidlo, merítko). Opieral sa pritom tak o staršie pravidlá gréckeho biskupa Basilia Veľkého (330-379) a organizátora mníšskeho života v Gallii Jána Cassiana (360-435) a taktiež o svoje bohaté skúsenosti. V duchu Benediktovej rehole založila jeho sestra Scholastika (480-543) ženský kláštor v Piumbarole a bola v ňom predstavenou.

Veľa čerpal z výsledkov vtedajšieho mníšskeho hnutia, z regúl a zásad, ktoré už vtedy boli vytvorené. Zručne ich komponoval a modifikoval tak, aby zodpovedali jeho vízii človeka a cesty, ktorou prichádza k hĺbke poznania Boha a duchovnej lásky. Bol to pohľad – ako sa potom ukázalo – ďaleko presahujúci rámec času, v ktorom Benedikt žil.

Kláštor Monte Cassino a Benediktova rehoľa sa stali vzorom pre ostatné opátstva benediktínskeho rádu, ktoré sa začali šíriť po celej Európe. Mnísi žijúci v kláštore skladali sľuby trvalej chudoby, pohlavnej zdržanlivosti a poslušnosti, vytvárali bratské spoločnosti vedené voleným opátom podľa vzoru starorímskej rodiny. Život mníchov bol rehoľou pravidelne rozdelený medzi modlitbu súkromnú a spoločnú (tzv. hodinky) a prácu fyzickú a duševnú - podľa zásady ora et labora (modli sa a pracuj). Benediktínske kláštory sa stali kultúrnymi a duchovnými strediskami, v ktorých sa pestovali vedy a umenie a po páde Rímskej ríše sa uchovávala kontinuita s antickou kultúrou. (V tom istom roku, ako založil Benedikt kláštor v Monte Cassino, bola v Athénach definitívne zrušená platónska Akademia.) Boli tiež samostatnými ekonomickými jednotkami a prispievali významne k európskemu civilizačnému procesu.

Jeho nasledovníkov nazvali benediktíni = Ordo Sancti Benedicti. V regule pre mníchov svätý Benedikt zdôrazňoval popri modlitbe, práci, chudobe, čistote aj starostlivosť o chorých spolubratov i obyvateľov okolia. Zvolil heslo: „Každý kto príde je hosť a má byť prijatý ako Kristus!“

Po mnohých ťažkostiach zomrel pravdepodobne 21. marca 547. V roku 1964 prehlásil pápež Pavol VI. sv. Benedikta za patróna Európy.

Pápež Benedík XV.

Giacomo della Chiesa, markíz, sa narodil v roku 1854 v Janove. Za pôsobenia Leva XIII. a Pia X. bol zástupcom štátneho tajomníka, bolonským arcibiskupom a neskôr kardinálom. Za pápeža bol zvolený 3. septembra 1914 až v šestnástom kole konkláve.

Pápež Benedikt XV. bol zástancom presnosti. Pracovný deň mal rozpísaný na minúty. Sám si písal svoje príhovory, prejavy a encykliky. Jeho pracovný deň končil o 11. hodine večer a začínal o 5. hodine ráno.

Benedikt XV. posudzoval prvú svetovú vojnu ako samovraždu európskych národov. Jeho pontifikát bol určovaný stále novými pacifickými apelmi a tajnými misiami. Jeho prvá encyklika z 1. novembra 1914 hovorí s ľútosťou o tom, že veľké kultúrne národy bojujú najstrašnejšími prostriedkami modernej techniky, aby svojich protivníkov zrazili k zemi čo najvyberanejším a najkrutejším spôsobom. Úplne šialení politici a intelektuáli boli zrazu šokovaní, keď Benedikt XV. v roku 1917 nazval veci pravým menom a označil vojnu za „zbytočné krviprelievanie“.

16. mája 1920 pápež Benedikt XV. slávnostne vyhlásil Janu z Arcu za svätú a stala sa jednou z patróniek Francúzska. Keď v roku 1921 zaviedol pápež Benedikt XV. sviatok Svätej rodiny, chcel podporiť zo všetkých strán ohrozovanú rodinu. Chcel pripomenúť vládam vo všetkých štátoch sveta, že rodina je ustanovená samým Stvoriteľom a ničím sa nedá nahradiť.

V roku 1921 Benedikt XV. vymenoval prvých troch slovenských biskupov Mariána Blahu, Karola Kmeťku a Jána Vojtaššáka.

Dňa 27. novembra 1921 pápež pri rannej omši prechladol. U Benedikta to bol zriedkavý jav, nakoľko sa tešil železnému zdraviu. Táto choroba mu bola osudnou. Zomrel na následný zápal pľúc 22. januára 1922.

Juraj Gradoš

Vyhlásenie prešovského eparchu

S nesmiernou radosťou som prijal správu, že 19. apríla 2005 krátko pred 18. hodinou bol za nového pápeža zvolený kardinál Jozef Ratzinger, ktorý si vybral meno Benedikt XVI. Cirkev opäť ukázala, že v nej vanie Svätý Duch, ktorý oživuje. Pred očami máme ešte smrť Svätého Otca Jána Pavla II., ale Ježiš Kristus do nášho života vlial novú radosť. „Kristus slávne vstal z mŕtvych, smrťou smrť premohol a tým, čo sú v hroboch, život daroval." Tento oslavný spev v byzantskom obrade je v tejto chvíli ešte aktuálnejší. Uprostred Cirkvi žije zmŕtvychvstalý Ježiš Kristus, ktorý všetko oživuje. Skrze svoju Cirkev vnáša svetlo do tmy, radosť do smútku, nádej do beznádeje, život do smrti. Aj voľba nového Svätého Otca Benedikta XVI. je konkrétnym prejavom dynamizmu a životaschopnosti Kristovej Cirkvi. V svojom mene a v mene Prešovskej eparchie chválim dobrotivého o Boha a ďakujem mu za nového Svätého Otca.

Práve dnes 19. apríla sme biskupi a kňazi Prešovskej eparchie a Košického apoštolského exarchátu v spoločenstve s apoštolským nunciom na Slovensku arcibiskupom Mons. Henrykom Józefom Nowackim, košickým metropolitom arcibiskupom Mons. Alojzom Tkáčom a spišským pomocným biskupom Mons. Andrejom Imrichom slávili v Katedrále sv. Jána Krstiteľa v Prešove archijerejskú svätú liturgiu pri príležitosti 55. výročia násilnej likvidácie Gréckokatolíckej cirkvi v bývalom Československu. Ďakovali sme Bohu za milosť, že Gréckokatolícka cirkev aj v najťažšom období v päťdesiatych rokoch minulého storočia zostala verná Bohu, Cirkvi a Svätému Otcovi. Všetci spoločne sme dnes pri tomto výročí neslávne známeho tzv. Prešovského soboru deklarovali našu vernosť Bohu, Cirkvi a novému nástupcovi sv. Petra, na ktorého zvolenie sme túžobne čakali. Nech Eucharistický rok, ktorý vyhlásil Ján Pavol II. a ukončí Benedikt XVI., je pre nás výrečným znakom toho, že Kristus je stále medzi nami a zahŕňa nás svojím požehnaním. Novému Svätému Otcovi Benediktovi XVI. v mene svojom a v mene celej Prešovskej eparchie prevolávam: Živ, Bože, Otca Svätého, námestníka Kristovho! Žiada sa mi ešte povedať, že nový Svätý Otec Benedikt XVI. ešte ako kardinál v pondelok 18. apríla 2005 predsedal svätej omši, ktorú kardináli slúžili za zvolenie nového pápeža. V homílii, okrem iného, povedal veľavravné slová: „V tejto chvíli sa predovšetkým naliehavo modlime k Pánovi , aby po veľkom dare Jána Pavla II. nám daroval nového pastiera podľa svojho srdca. Pastiera, ktorý nás povedie k poznaniu Krista, k jeho láske a pravej radosti". Veríme, že nový nástupca sv. Petra bude pastierom Cirkvi podľa Ježišovho srdca.

Mons. Ján Babjak, SJ
prešovský eparcha

Gréckokatolícka cirkev deklarovala vernosť Svätému Otcovi

V deň zvolenia nového Svätého Otca Benedikta XVI., v utorok 19. apríla 2005, sa pri príležitosti spomienky na 55. výročie násilnej likvidácie Gréckokatolíckej cirkvi v bývalom Československu stretli v Prešove kňazi Prešovskej eparchie a Košického apoštolského exarchátu spolu so svojimi biskupmi - vladykom Jánom Babjakom, SJ, vladykom Milanom Chauturom, CSsR, a emeritným prešovským biskupom Mons. Jánom Hirkom. Na spomienkovej slávnosti sa zúčastnili aj vzácni hostia - apoštolský nuncius na Slovensku arcibiskup Mons. Henryk Józef Nowacki, košický metropolita arcibiskup Mons. Alojz Tkáč a spišský pomocný biskup Mons. Andrej Imrich. O 9. hod. bola v Katedrále sv. Jána Krstiteľa slávená archijerejská svätá liturgia, ktorej predsedal prešovský eparcha vladyka Ján Babjak. Homíliu predniesol protosynkel Prešovskej eparchie Vladimír Skyba. Zdôraznil v nej, že sme sa nezišli na to, aby sme smútili, ale aby sme oslavovali Boha za jeho moc a lásku, aby sme mu ďakovali za dar života a povolania, za to, že Gréckokatolícka cirkev zostala aj v ťažkých časoch verná Bohu, Cirkvi a Svätému Otcovi.

Na konci svätej liturgie sa prihovoril otec nuncius, ktorý ocenil vernosť Gréckokatolíckej cirkvi. Povedal: „Táto Cirkev bola zasiahnutá priamo do svojho srdca. Následkom tohto barbarského rozhodnutia nastúpili štyri desaťročia veľkého prenasledovania. Bola to veľká skúška viery, čas vydávania svedectva a vernosti Bohu, krížu, evanjeliu, Cirkvi a pápežovi." Spomenul našich blahoslavených biskupov - mučeníkov a pripomenul historickú návštevu Svätého Otca Jána Pavla II. dňa 2. júla 1995 v Prešove. Zacitoval slová, ktoré vtedy Svätý Otec povedal mladým gréckokatolíkom: „Toto dedičstvo, ktoré vaši otcovia úzkostlivo a odvážne chránili, sa zveruje vám mladým. Znova objavte svoje korene!"

Spomienková slávnosť pokračovala v sále PKO Čierny Orol v Prešove, čo bolo veľmi symbolické, lebo v tejto budove sa 28. apríla 1950 uskutočnil neslávne známy tzv. Prešovský sobor. Účastníci si vypočuli prednášku na tému násilnej likvidácie Gréckokatolíckej cirkvi na tzv. Prešovskom sobore, ktorú predniesol Mgr. Jaroslav Coranič, PhD. Prednášku o apoštolských cestách Jána Pavla II. na Slovensko predniesol ThDr. Ľubomír Petrík, PhD., a o blahorečení gréckokatolíckych mučeníkov biskupov Pavla Petra Gojdiča, OSBM, a Vasiľa Hopka a rehoľného kňaza Metoda Dominika Trčku, CSsR., Doc. ThDr. Peter Šturák, PhD. V kultúrnom programe zazneli príležitostné básne „Testament Jána Pavla II." a „Sobor" v podaní ich autora Mons. Jozefa Tótha. Spomienkovú slávnosť obohatil skladbami Zbor sv. Romana Sladkopevca. Na záver spomienkovej slávnosti zaznela žiadosť Gréckokatolíckej cirkvi, aby nový Svätý Otec, na ktorého zvolenie sme túžobne čakali, povýšil Gréckokatolícku cirkev na Slovensku na metropolitnú cirkev sui iuris. Takýto vývoj pre našu cirkev načrtol už blahej pamäti Svätý Otec Pius XI., keď v roku 1937 upravujúc vnútornú štruktúru diecéz na Slovensku v súlade s vtedajšími štátnymi hranicami chcel ustanoviť dve metropolie, jednu pre rímskokatolíkov a druhú pre gréckokatolíkov. Dnes, spolu s našimi biskupmi i s celou Konferenciou biskupov Slovenska, sme presvedčení, že už dozrel čas, aby bola na metropolitnom hierarchickom stupni usporiadaná aj Gréckokatolícka cirkev na Slovensku. Zhromaždenie bolo zakončené veľkonočným spevom Christos voskrese!

Ľubomír Petrík

ZAMYSLENIE

„...a vašu radosť vám nik nevezme" (Sk 16, 22).

Podľa legendy bol veľmi ustarostený akýsi Ír, čo išiel po nepredvídanej smrti pred Boží súd. Jeho životná bilancia sa mu zdala celkovo biedna. Pozeral a počúval, čo sa robí s tými, ktorí boli v rade pred ním. Kristus pozrel do veľkého záznamu a povedal prvému v rade: „Zisťujem, že som bol hladný a ty si mi dal jesť. Výborne! Choď do raja!". Druhému: „Bol som hladný..."

Pri každom, čo bol poslaný do raja, si Ír spytoval svedomie a zistil, že sa má prečo báť. On totiž nedal nikomu ani jesť, ani piť... Keď naňho prišiel rad, s triaškou sa pozeral na Krista, ktorý

skúmal záznam. Tu Kristus dvíha oči a vraví mu: „Nie je toho zapísaného veľa. Ale ty si niečo urobil: bol som smutný, malomyseľný, ubitý; ty si prišiel, rozprával si mi žarty, rozosmial si ma a vrátil si mi tak odvahu. Do neba!"

Radosť môže byť skvelým prejavom lásky, ak sa odovzdáva iným. Radosť, o ktorej hovorí Ježiš apoštolom vo svojej rozlúčkovej reči, sa objavuje už v speve anjelov v Betleheme. Patrí k podstate evanjelia, ktoré je „radostnou zvesťou". Je charakteristickým znakom veľkých svätých. Svätá Terézia z Ávily hovorievala: „Svätý, ktorý je smutný, je smutný svätý!"

* * *

„Dávajte si pozor na seba a na celé stádo, v ktorom vás Duch Svätý ustanovil za biskupov, aby ste pásli Božiu Cirkev..." (Sk 20, 28).

„Koncil hovorí: „Biskupi spravujú... miestne cirkvi ako Kristovi zástupcovia, námestníci a splnomocnenci radami, pokynmi, príkladom, ale aj autoritou a posvätnou mocou... Táto moc dáva biskupom sväté právo a povinnosť pred Bohom vynášať zákony pre svojich podriadených, súdiť ich a upravovať všetko, čo sa týka kultu a apoštolátu" (DV 27). Biskupi nemôžu z ohľadu na jednotlivé osoby zanedbávať spoločné dobro a dovoliť, aby sa zahniezdila nedisciplinovanosť a anarchia. Aby túto svoju úlohu „robili s radosťou a nie so vzdychaním" (Hebr 13, 17), majú sa o to pričiniť aj laici. Laici (veriaci) sú spoluzodpovední. Túto svoju spoluzodpovednosť nech neobmedzujú na príliš pohodlné protestovanie, ale nech pripoja aj uskutočniteľné a praktické rady, a najmä nech spolupracujú pri ich uskutočnení, lebo by to „neosožilo" (Hebr 13, 17) – ani im, ani Cirkvi.

Albino Luciani, neskorší pápež Ján Pavol I., vo svojej knihe Listy včerajším, v liste Gonzalovi Fernandezovi de Cordova o tom vtipne poznamenáva: „Nech sa podriadení nenazdávajú, že beh dejín možno zrýchliť netrpezlivým odbojom! Aj Bertoldino mal naponáhlo s liahnutím kurčiat: odohnal kvočku a chcel vysedieť vajcia sám. No vyšla z toho iba praženica na nohaviciach!"

-fd-

Kardináli, ich pôvod a zaujímavosti z dejín

Cardinalis, teda opora.

Kardináli. Od svojho vzniku sú považovaní za „kniežatá krvi" s titulom Eminencia. Slovo „kardinál" pochádza z latinského „cardinalis", čo znamená „základ, opora". Kardináli pochádzajú z kňazov 25 farností Ríma, zo 7 /neskôr 14/ krajových diakonov a 6 palatínskych diakonov a zo 6 prímestských biskupov. Títo všetci tvorili pôvodne poradný zbor rímskeho biskupa. Od roku 1150 tvoria Kardinálske kolégium a od roku 1179 sú výlučnými voličmi pápeža. Od XII. storočia sa začali medzi nimi objavovať i preláti sídliaci mimo Ríma.

Sú volení slobodne pápežom, čo znamená, že je vylúčený akýkoľvek zásah zo strany civilnej moci. Kandidát musí byť mužom, ktorý dosiahol aspoň stupeň kňazstva. Ak zvolený kardinál nie je ešte biskupom, je zaviazaný túto vysviacku prijať. Oslobodiť ho od tejto podmienky môže len samotný pápež. Spomedzi kandidátov sú vylúčení všetci tí, ktorí sú v úzkom príbuzenskom vzťahu /až do druhého kolena/ s niektorým zo žijúcich kardinálov. Všetci kardináli sídliaci v Ríme /i mimo Vatikánu/ sú právoplatnými vatikánskymi občanmi.

Aká je však história ich vzniku?

Tak ako v Jeruzaleme, aj v prvotnej Cirkvi v Ríme nájdeme hneď od počiatku 7 diakonov, ktorí pomáhali pápežom v spoločenstve veriacich, v spravovaní Cirkvi a v službe lásky. Pre službu Cirkvi v Ríme však nestačili len diakoni, a tak pápež Klétus (76-79) ustálil počet 25 kňazov pre službu v meste. Každému z nich zveril vymedzené územie, a tak prišlo k vzniku farností.

Počet veriacich však neustále stúpal, a tak boli ustanovení ďalší kňazi a diakoni ako pomocníci v už zriadených farnostiach. Všetci rímski kňazi a diakoni museli byť „inkardinovaní" (čiže včlenení) do Rímskej diecézy, a tak vznikol názov kňazi a diakoni - kardináli, čiže tí, ktorí sú včlenení do Rímskej diecézy.

Prímestskí biskupi (biskupi diecéz, ktoré sa nachádzali v okolí Ríma) spolu s kňazmi a diakonmi - kardinálmi podpisovali synodálne dokumenty hneď po samom pápežovi. Dokazuje sa tým mimoriadna dôležitosť rímskeho kléru. Nakoľko neustále rástol i svetský vplyv Cirkvi ako následok vzniku pápežského štátu, pápež Štefan II. zvolal v roku 769 do Lateránu koncil, na ktorom ustanovil, že pápež môže byť zvolený len z radov „kňazov a diakonov – kardinálov". Právoplatnými voličmi sa stali len cirkevné osoby.

V XI. storočí na základe reformy Leva X. začali byť kardináli menej viazaní na liturgickú a pastoračnú službu v Ríme a stali sa priamymi spolupracovníkmi pápeža v službe Cirkvi. Ján XXIII. v roku 1962 vydal nariadenie, podľa ktorého všetci kardináli musia prijať biskupskú vysviacku. Od tejto povinnosti môže oslobodiť len sám pápež.

Pavol VI. v roku 1970 vydal nariadenie, ktorým kardináli po dovŕšení 80. roku svojho života strácajú právo voliť pápeža, a teda i právo účasti v samotnom konkláve - voľbe nového pontifexa. Ten istý pápež určil i maximálny počet kardinálov, ktorí sa môžu voľby zúčastniť- 120. Podľa Kódexu cirkevného práva can. 351 sú kardináli slobodne volení pápežom medzi klerikmi, ktorí sú aspoň kňazmi.

Od symbolu k univerzalite

Počet kardinálov v XIII.- XV. storočí zvyčajne nepresahoval 30. Sixtus V. v roku 1586 stanovil ich počet na 70. Bolo to symbolické číslo, ktoré malo predstavovať 70 starcov

Snímka: AP

Izraela podľa Knihy Numeri (Nm 11, 16). Z nich bolo 6 kardinálov- biskupov, 50 kardinálov- kňazov a 14 kardinálov- diakonov. Tento stabilný počet bol zrušený pápežom Jánom XXIII, ktorý tak otvoril cestu pre široké zastúpenie kardinálov cirkví z celého sveta. Na základe tohto rozhodnutia boli do kardinálskeho zboru pojatí i novovymenovaní kardináli z patriarchálnych stolíc i ďalší, ktorí prináležia k rôznym východným obradom.

Tri stupne kardinálov?

Rozdiel medzi kardinálmi- biskupmi, kardinálmi- kňazmi a kardinálmi - diakonmi je dnes už iba v mene. Pápež Ján XXIII. totiž v roku 1962 ustanovil, že každý kardinál po svojom zvolení musí prijať biskupskú vysviacku, ak ju pred voľbou už neprijal.

Na čele kardinálskeho zboru stojí dekan (termín prevzatý z Rímskych légií, v ktorých bol týmto titulom označovaný veliteľ 10 vojakov). Má prednosť podľa titulu „primus inter pares" (prvý medzi rovnými) a je ním vždy kardinál - biskup, ktorý má ako svoje „beneficium" (pridelená farnosť na základe historického práva) Ostijskú diecézu. Podľa starého Kódexu cirkevného práva sa dekanom stával ten z kardinálov, ktorý ako prvý vošiel do zboru kardinálov - biskupov. Podľa súčasného kódexu (c. 352) je slobodne volený ostatnými kardinálmi, ale voľba vyžaduje potvrdenie pápeža. Podľa starého práva to bol práve kardinál - dekan, ktorý v prípade, že novozvolený pápež nebol biskupom, vysviacal novovyvoleného kandidáta. Pre tento prípad ešte i dnes uchováva pálium, ak by sa takáto situácia vyskytla. Bol to práve kardinál- dekan, ktorý v minulosti takisto kurovnoval kráľa.

V súčasnosti patrí k jeho úlohám i žiadať novozvoleného pápeža, či voľbu prijíma.

Sekretárom kardinálskeho zboru je tradične sekretár Kongregácie pre biskupov, ktorý počas konkláve plní i úlohu sekretára. Nepatrí však medzi kardinálov. Hneď po tom, ako pápež oznámi svoje nové meno, pokľakne si pred oltárom a modlí sa. Po modlitbe odchádza do sakristie, kde pomáha novému pápežovi pri obliekaní. Sakristia je často nazývaná i „izba sĺz." Tu totiž nový pápež navždy opúšťa svoj starý oblek, aby ho vymenil za nový - biely.

Je starým zvykom, že pápež po tom, ako si sníme z hlavy červené kardinálske cuketo (pokrývka hlavy, ktorú ako znak hodnosti nosí každý z biskupov), aby ho vymenil za biele, daruje toto staré práve sekretárovi konkláve, čím ho menuje za kardinála. Jedná sa o zvyk, nie o zákon. Tak napríklad po zvolení Leva XIII. v roku 1878 bol novozvolený pápež taký rozrušený, že si svoje staré kardinálske cuketo vopchal do vrecka... Niekoľko dní po konkláve však svoj „omyl" napravil a sekretára menoval kardinálom.

Aké bolo národnostné zloženie kardinálov počas storočí?

V XII. storočí, teda pri vzniku kardinálskeho zboru, bolo 80% kardinálov Talianov, 10% Francúzov a zostatok tvorili Nemci a Angličania. V XIII. storočí sa mení pomer na 65% Talianov, 22% Francúzov, 8 kardinálov bolo Angličanov, 4 Španieli, 2 Portugalčania a 1 Maďar. Situácia sa rapídne zmenila počas

Snímka: DPA

tzv. „Avingonského zajatia", počas ktorého pápeži sídlili vo francúzskom Avingnone: 85% kardinálov boli Francúzi, 10% Taliani, 5 boli Španieli a 2 Angličania.

Po prelomovom Tridentskom koncile, teda po roku 1566, bolo zo 147 kardinálov 72% Talianov, 18% Francúzov a 9% Španielov. Bariéru prelomil pápež Pius XII., ktorý v rokoch 1939-56 menoval 56 nových kardinálov z 24 krajín všetkých kontinentov sveta, čím jasne zvýraznil univerzálne poslanie Cirkvi.

V roku 1988 stúpol počet kardinálov vďaka pápežovi Jánovi Pavlovi II. na 161. Medzi „voliteľnými“ (teda tými, ktorí nepresiahli 80. rok života) kardinálmi bolo nasledovné zastúpenie: 58 Európanov, 31 Američanov, 17 Afričanov, 12 z Ázie a 3 z Oceánie.

Keď Duch Svätý „úraduje“

Kardinál Valerián Gracias sa stal prvým nositeľom tejto hodnosti z Indie. S jeho menovaním je spojená úsmevná príhoda, podľa ktorej ešte ako bombejský arcibiskup horlivo rečnil na stretnutí mládeže v meste Kerala. Z ničoho nič privial silný vietor a strhol baldachýn sponad miesta, kde sedel. Arcibiskup s humorom poznamenal: „Je zrejmé, že Duch

Dom Sv. Marty / Snímka: www.n-tv.com

Svätý je nad nami!“ Pár hodín po tom sa dozvedel správu, že práve v tom okamihu ho Svätý Otec menoval kardinálom...

Kardinálom naveky?

A ako je to so stratou kardinálskej hodnosti? Podľa tradície sa táto hodnosť stráca jedine smrťou. Existujú však výnimky, podľa ktorých sa stráca hodnosť kardinála: 1) po zvolení za pápeža 2) po slobodnom zrieknutí sa hodnosti, ktoré pápež prijal z rúk kardinála 3) dekrétom, ktorý by bol vydaný pápežom ako forma trestu.

História nám tieto údaje potvrdzuje:

Svätý Peter Damián dostal povolenie vrátiť sa do svojej pustovne Fonte Avellana, kde viedol kláštorný život pred svojím zvolením za kardinála. Iní sa zriekli kardinálskej hodnosti, aby mohli vystúpiť na trón svetského panovníka, ako napr. Don Henrique, ktorý sa v roku 1545 stal kráľom Portugalska.

Kardinál Aleman bol však, naopak, z kardinálskeho zboru vylúčený pápežom Eugéniom IV., lebo sa nechal zvoliť za protipápeža. Kardinálska hodnosť mu bola prinavrátená po jeho oľutovaní v roku 1449. Zomrel v roku 1527 a bol vyhlásený za blahoslaveného.

Deti kardinálmi?

Aká bola veková hranica pre vstup do kardinálskeho zboru? Tridentský koncil v 16. storočí vyžadoval ako minimálnu hranicu 30 rokov. Bolo to skutočne potrebné, lebo pred týmto dekrétom prichádzalo k menovaniu mladučkých kardinálov i s ohľadom na politické zámery. Medzi najmladších kardinálov patrili Fernando, syn španielskeho kráľa Filipa III., ktorý sa stal kardinálom ako 10-ročný, Luigi Borbonský ako 8-ročný a Portugalec Alfonso, ktorý sa stal kardinálom už ako 7--ročný...

Kardinálsky purpur.

Aké sú insígnie (odznaky hodnosti) kardinála? Počas pontifikátu Pavla VI. boli pre potreby doby mnohé z nich zrušené či zjednodušené. V stredoveku mal každý z kardinálov svojho sekretára a pomocníka. Okrem iného patrilo k ich úlohe i niesť závoj kardinálovho plášťa, ktorý mal dĺžku 2 a pol metra... Neexistuje viac ani veľký červený klobúk. Nezachoval sa ani obrad otvárania a zatvárania úst, ktorý symbolizoval mlčanie, prezieravosť a múdrosť pri prejavoch kardinála.

Zostalo však červené cuketo (pokrývka hlavy), ktoré symbolizuje ochotu vyliať svoju krv za Cirkev, ak to bude potrebné. Tú istú symboliku má i červená farba jeho odevu.

Zostal zaužívaný i kardinálsky erb, ktorý je zavesený v titulárnom kostole každého z kardinálov. Náš kardinál Ján Tomko má svoj erb v starobylom Kostole sv. Sabíny, ktorý je známy najstarším zobrazením ukrižovaného Krista z 5. storočia. V tomto kostole prijíma každoročne počas Popolcovej stredy pápež popol na hlavu ako znak pokánia práve z rúk

Čierny dym / Snímka: CNN

titulárneho kardinála. Druhý slovenský kardinál - Ján Chryzostom Korec je titulárnym kardinálom Kostola sv. Fabiána a Venanciána.

Nenahraditeľná pomoc pre Sv. Otca.

Kardináli sú menovaní počas konzistória (t. j. „tam, kde sa nachádzajú zídení“). Je to slávnostné zhromaždenie všetkých kardinálov, ktorí sa v tom čase nachádzajú v Ríme, predsedané pápežom. Okrem ohlásenia nových kardinálov je jeho primárnou úlohou pomoc pápežovi pri rozhodovaní o dôležitých otázkach pri riadení Cirkvi. Niektorí z kardinálov sú menovaní z rôznych dôvodov „in pectore“, čiže „v srdci“ pápeža. Ak sa prekážka odstráni (väčšinou ide o politickú situáciu), kardinál je menovaný i verejne.

Posledné rozhodnutie v konzistóriu však patrí pápežovi. Tak to bolo i v prvom konzistóriu zvolanom po menovaní pápeža Pia IX. Pápež rozhodol o poskytnutí amnestie pre všetkých väzňov vo vtedajšom pápežskom štáte. Nasledovalo tajné hlasovanie. Čierny kamienok znamenal nesúhlas, biely súhlas s pápežovým rozhodnutím. Väčšina kardinálov odovzdala čierne kamienky... Pápež si vtedy zložil z hlavy svoje biele cuketo, prikryl ním čierne kamienky a vyhlásil: „Tak, a teraz sú všetky biele!“

TK KBS

Snímka: archív redakcie

Keď odíde Otec

(venované pamiatke veľkého pápeža Jána Pavla II.)

Z námestia Petra zaľahol nesmierny žiaľ
na všetky končiny glóbu našej zeme.
Pán života a smrti pokynul nežne:
príď, milý synu, poď už, verný generál,

mojej Cirkvi kormidelník, ľudí rybár.
Poslúchol si raz a šiel si na hlbinu.
Ty, Pane, skrz Ducha dary dal si mu,
on s nimi, verný sluha, dobre gazdoval.

Tvoj pútnik sveta, posol nádeje, lásky
a hlásateľ Božieho milosrdenstva
doputoval k tebe skrz kríž, protivenstvá
a vedel, že odmenou mu budeš až ty.

Svoj kríž niesol trpezlivo a vždy s láskou
a tú tvoju Cirkev riadil z trónu kríža.
Jak tebe na Golgote neraz mu blížia,
no on im odpúšťa a s láskou bezo slov.

Pre nás celý zbáral, ani slov už nemal.
Len plamienok v očiach cez slzy blikotal.
Nám jeho pohľad stačil, hoci ticho stál
vo svojom okne a s láskou nám tu žehnal.

Miloval človeka skrz lásku ku Kristu.
Ochrancom slabých bol a vždy bránil pravdu.
Bolesť, neresť sveta označil on každú.
Pre pravdu mal vždy obranu zápalistú.

Ó, ako rád mal život, ba ho miloval.
Chránil život od počatia po jeho skon.
Vytrpel si nemálo preto napokon.
V oktáve vzkriesenia (aj preto)
Pán si ho povolal.

Muž modlitby a neochvejnej viery
bol a volali sme ho charizmatikom
Verný Kristovi bol vždy až po jeho skon,
preto teraz k tebe, Pane, pevne mieri.

U teba ho budeme mať vždy stále
ako verného orodovníka za nás.
Už iste preňho zaznel tvoj láskavý hlas:
Poď, verný sluha, a ostaň v mojej sláve.

Jednu prosbu na ťa, Pane, máme naviac.
Pripomeň mu občas našu lásku k nemu.
Láska ku Slovákom patrí k jeho menu.
Budeme si ho ctiť, teba, Boha chváliac.

Pre sluhov platia slová: Hľa, tvoj syn,
čo zazneli raz z kríža z Ježišových úst.
Celý bol tvoj, Mária, nuž ho neopusť,
ale s láskou ho k sebe a k Synu priviň.

Juraj Duda

O prípadnom kanonizačnom procese Jána Pavla II. rozhodne nový pápež Benedikt XVI.

Množstvo ľudí počas pohrebných obradov žiadalo začatie kanonizačného procesu Jána Pavla II. Počas piatkového pohrebu už skandovali tisíce mladých veriacich „Santo, subito santo“ (Nech je hneď svätý.)

Už deň po smrti pápeža označil kardinál a jedna z najvplyvnejších osôb Vatikánu Angelo Sodano Jána Pavla II. za Veľkého. Takejto pocte sa obyčajne tešili pápeži, ktorých vyhlásili za svätých. Vzápätí zaplavili Vatikán listy stoviek veriacich z celého sveta, ktorých Ján Pavol II. vyliečil.

Zapečatenie pápežského bytu / Snímka: www.n-tv.com

Arcibiskup severošpanielskeho mesta Burgos Francisco Gil Hellín už 6. apríla vyjadril prianie, aby bol zosnulý pápež Ján Pavol II. vyhlásený za blahoslaveného. Hellín podá v tomto zmysle vo Vatikáne príslušnú žiadosť, hoci blahorečiť pápeža bude pravdepodobne možné až niekoľko rokov po jeho smrti. Španielsky arcibiskup je presvedčený, že by sa tým splnilo želanie veľkej časti veriacich. „Ján Pavol II. bol vzorom vo svojom živote i vo svojej smrti,“ podčiarkol Hellín. Zároveň však upozornil, že zosnulý pápež nebude môcť byť blahorečený ihneď.

V normálnych prípadoch musí uplynúť najmenej päť rokov od smrti blahorečenej osoby. V prípade pápeža bude zrejme treba ešte viac času, aby sa mohlo dôkladne preskúmať celé jeho pôsobenie na čele Rímskokatolíckej cirkvi. Podmienkou pre blahorečenie býva spravidla mučenícka smrť pri šírení kresťanskej viery alebo vykonanie zázraku po smrti, napríklad vyliečenie chorého. Toto všetko však nebráni tomu, aby príslušná žiadosť bola podaná už teraz, dodal arcibiskup.

Vatikánsky hovorca Navarro-Valls oznámil, že otázka prípadného vyhlásenia Jána Pavla II. za blahoslaveného čaká na nového Petrovho nástupcu. Svätá stolica je vždy opatrná v tejto veci a každý kanonizačný proces má jasne stanovené pravidlá. Nový pápež môže povedať, či sa proces blahorečenia začne päť rokov po smrti, ako to predpisuje cirkevné právo, alebo bude Ján Pavol II. vyhlásený za svätého aklamačne, teda hromadným súhlasom kolégia kardinálov. O akejkoľvek inej výnimke môže rozhodnúť zase iba nástupca Jána Pavla II.

Po roku 1000 boli za svätých vyhlásení títo nástupcovia svätého Petra: Lev IX.: 1049 – 1054, Gregor VII.: 1073 – 1085, Celestín V.: 1294 – 1296, Pius V. : 1566 – 1572, Pius X.: 1903 – 1914.

„Môžeme si byť istí, že náš milovaný pápež teraz stojí v Božom okne, pozerá sa na nás a žehná nám,“ ukončil nemecký kardinál Joseph Ratzinger a terajší pápež Benedikt XVI. homíliu v deň pápežovho pohrebu. Pri svojom prvom príhovore veriacim znovu označil Jána Pavla II. za veľkého pápeža.

„Zázraky“ Jána Pavla II.

Istý americký milionár židovského pôvodu, ktorý trpel mozgovým nádorom, navštívil v roku 1998 omšu, ktorú Ján Pavol II. slúžil v pápežskom letnom sídle v Castel Gandolfe pri Ríme a vyliečil sa. Nádor „úplne zmizol za niekoľko hodín.“

Mexický chlapec José Herón Badilla mal leukémiu, keď v roku 1990 Ján Pavol II. navštívil jeho rodné mesto Zacatecas. Počas

Snímka: www.n-tv.com

uvítacieho ceremoniálu na letisku mal za úlohu držať holubicu. „Pápež mu povedal, aby holubicu pustil. Potom ho objal a pobozkal na čelo,“ povedal talianskemu denníku Corriere della Sera mexický kardinál Javier Lozano Barragán. Chlapec sa potom vyliečil.

V roku 1984 navštívil Svätý Otec Jána Pavol II. Portoriko. Krátko po pristátí k nemu priviezol lekár na invalidnom vozíku slepú Luciu T. (17). Pápež položil svoje ruky na oči dievčaťa. Keď potom dievča prišlo domov, vrátil sa mu zrak!

Pri zemetrasení v roku 1980 zasypali trosky Taliana Emilia Cecconiho (16). Tragédiu prežil, no ochrnul. Keď pápež navštívil postihnutú oblasť, Emilia objal. O štyri roky neskôr sa s ním pápež opäť stretol a povedal mu: „Milosrdný Boh ti pomôže,“ spomína Emilio. „O štyri týždne neskôr som si zahral futbal!“ dodáva.

Rímsky denník La Repubblica informoval, napríklad, o istom mladom Afričanovi, ktorý žije vo Švajčiarsku. Ten sa uzdravil z nádorového ochorenia krku po dotyku pápežovho ruženca.

K zázračne vyliečeným sa pridal aj kardinál Francesco Marchisano. Pápež mu vraj vrátil hlas, ktorý stratil po chirurgickom zákroku na krku. „Dotkol sa toho miesta a povedal, že sa za mňa bude modliť k Pánovi. Po nejakom čase som mohol normálne hovoriť,“ povedal kardinál vo svojej kázni.

Ľudia stáli hodiny, aby videli pápežov hrob

Až od 13. apríla bol hrob Jána Pavla II. v krypte Baziliky svätého Petra prístupný verejnosti. Talianske úrady sa obávali, že inak

Snímka: AP

by milióny veriacich z Ríma po pohrebe vôbec neodišli. Už v utorok večer po 5. zádušnej svätej omši za Jána Pavla II. ho navštívili mnohí kardináli. Nachádza sa v prvej nike po pravej strane, ak čelom hľadíme na hrob svätého Petra. Na vrchnej doske z vzácneho bieleho kararského mramoru so šedými škvrnami je latinský nápis Joannes Paulus secundus, roky pontifikátu 1978 až 2005 a dátum smrti - 2. apríl 2005, ako aj vyrytý kríž.

Jána Pavla II. pochovali na mieste, kde v minulosti ležal jeden z jeho predchodcov Ján XXIII., a niekoľko metrov od miesta, kde odpočíva prvý pápež, apoštol svätý Peter. Nikto v dave nedržal v ruke kvety, aké ľudia na hroby nosia. Na hrob Jána Pavla II. sa nosiť nesmú a každý, kto príde, tu môže rozjímať iba chvíľu, aby sa dostalo na každého.

Graziella Valmoriová z Francúzska stála prvá v dave, ktorý sa už od štvrtej ráno tvoril pred Bazilikou svätého Petra. Spolu so stovkami ďalších ľudí čakala tri hodiny, aby sa mohla pokloniť pred hrobom pápeža Jána Pavla II. „Bol taký dobrý, zaslúži si to,“ povedala pre agentúru AFP.

Graziellu však niekoľkodňové čakanie neodradilo. Do Ríma prišla už pred pohrebom, aby videla vystavené telo Jána Pavla II. a ostala do včera, aby mohla vidieť aj miesto jeho posledného odpočinku. Keď ju o siedmej ráno vpustili do krypty, bola „veľmi dojatá.“ Plakala a modlila sa, keď stála pred hrobom.

„Bolo to veľmi rýchle. Hneď prišli a volali na nás Avanti, Avanti,“ hovorí sklamane Jim Neil zo Škótska. Dúfal, že tu bude môcť v úvahách stráviť viac času a rozlúčiť sa so Svätým Otcom.

Spracoval Juraj Gradoš

Aby všetci jedno boli
Да вси едино бꙋдꙋтъ
(Jn 17, 21)

Gréckokatolícke biskupstvo v Prešove
a
Gréckokatolícka farnosť v Hrabskom

Vás srdečne pozývajú na spomienkovú slávnosť pri príležitosti

101. výročia narodenia

bl. biskupa-mučeníka

ThDr. Vasiľa Hopka,

prešovského pomocného biskupa,

ktorá sa uskutoční v jeho rodisku v Hrabskom v nedeľu 8. mája 2005.

Program:

9.00	- Modlitba svätého ruženca
9.45	- Sprievod z chrámu
10.00	- Slávnostná archijerejská svätá liturgia
	- Moleben k bl. Vasiľovi Hopkovi
	- Myrovanie

Srdečne vás pozývame na

EPARCHIÁLNE VEČERADLO MARIÁNSKEHO KŇAZSKÉHO HNUTIA PREŠOVSKEJ EPARCHIE,

ktoré sa uskutoční v sobotu 28. mája 2005
v Katedrálnom chráme sv. Jána Krstiteľa v Prešove

Spoločný program pre kňazov a laikov:

9.00	- Radostný ruženec
9.40	- Akatist k Presv. Bohorodičke
10.15	- Meditácia o Eucharistii
11.00	- Ruženec svetla
11.45	- Eucharistická pobožnosť
12.00	- Prestávka
12.15	- Stretnutie kňazov na fare
14.30	- Večeradlo za kňazov – (slávnostný ruženec)
15.30	- Svätá božská liturgia

INFO:
- Prosíme kňazov, aby svoju ú" časť nahlásili do 23.05.2005 u o. protobresbytera G. Székelyho na tel. 051/77 34 625, 0903 341 058
- Bližšie informácie pre laikov na tel. 051/77 14 637 (večer od 19.00 – 21.00 hod.)

TURÍCE 2005

s Koinoniou Ján Krstiteľ

Prešov - Mestská hala

14. - 15. máj

Sobota

09.00 – Začiatok
– Modlitby chvál
– Prednáška: **Duch Svätý – Vietor - môj priateľ**
– modlitba
13.00 – Obed
15.00 – Chvály
– Prednáška: **Duch Svätý – Vietor, ktorý vanie sviežosť a život**
– modlitba
– Svätá liturgia
– Modlitby za uzdravenie
20.00 – záver

Nedeľa

09.00 – Modlitba chvál
10.30 – Svätá omša
- Prednáška: **Duch Svätý – Vietor vo večeradle**
- Modlitba za vyliatie Ducha Svätého
13.00 – Požehnanie na misiu
– záver

kontakt: 051/770 39 82; 055/466 92 19

www.koinonia.sk